

DARBININKAS

Vol. LXXI, Nr. 36
Rugsėjo - September 26, 1986 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Okupuotos Latvijos Jūrmalos vasarvietėje prasidėjusioje Chau-Tauqua konferencijoje, kurioje dalyvauja didelės JAV ir Sov. S-gos vyriausybės ir visuomenės atstovų delegacijos, JAV delegacijos pirmininkas ir prezidento Reagano patarėjas sovietų reikalais Jack F. Matloch klausytojam, kurių tarpe buvo ir daug latvių, pareiškė, kad 1940 m. Maskva aneksavo Baltijos respublikas prieš daugelio jų gyventojų norą ir dėlto JAV iki šiol nepripažįsta, kad Estija, Latvija ir Lietuva sudaro Sov. S-gos dalį.

Prezidentas Reaganas įspėjo čia besilankiusį Brazilijos prezidentą Jose Sarney, kad Brazilija, siekdama išlaikyti dabartinį savo prekių eksportą į JAV lygį, turėtų atidaryti savo rinkas ir Amerikos gaminiams.

Kinijos aukšto rango žvalgybos pareigūnas Yu Zhiensas pabėgo į Vakarus.

Paskutiniu metu buvo įvykdyta eilė teroristinių veiksmų, kurių svarbesnieji buvo šie: pietiniam Libane teroristų išsprogdinta bomba užmušė 3 J.T. taikos prieštūros dalinių prancūzų karių; Pakistano Karachi aerodrome buvo pagrobtas Pan Am keleivinis lėktuvas su 280 keleivių, kurių 17 žuvo nuo teroristų ugnies ir eilė sužeista; Turkijos Istanbul mieste teroristai, įsiveržę į žydų sinagogą, automatių ginklų ir granatų ugnimi užmušė 21 besimeldžiantį žydą ir sužeidė 4; Filipinuose teroristai išsprogdino R. katalikų bažnyčios bombą, kuri užmušė 10 ir sužeidė 96 į vedybų apeigas susirinkusius žmones; Vakarų Vokietijos Koelno mieste teroristų bomba apardė žvalgybos įstaigos būstinės pastatą, o Paryžiuje prie miesto valdybos išsprogdinta bomba užmušė 1 ir sužeidė 18 žmonių.

Cambridge, Mass., esąs Harvard universitetas paminėjo 350 metų veiklos sukaktį.

Manhattan salos pietiniam gale išklmėm buvo dedikuotas žemės plotas žydų Holocausto muziejui ir su tuo susijusiom įstaigom statyti. 60 mil. projektas numatomas užbaigti 1989 m.

Sov. S-gos organai areštavo neseniai Juodojo jūroje nuskenkusio keleivinio laivo Admirolo Nachimov kapitoną Vadim G. Markov ir į keleivinį laivą įplaukusio krovinių laivo kapitoną Viktor I. Tkačenko už dėl jų kaltės įvykusį laivų susidūrimą.

JAV išmetė į erdvę Delta raketa du slaptojo satelitus su įrengimais prieš satelitams sekti ir jiems sunaikinti. Bandymas visais atžvilgiais pavyko.

Čekoslovakijoje buvo areštuota nepriklausomos kultūrinės organizacijos vadovas Karel Srp ir kiti 6 jos nariai už kultūriniais klausimais necenzūruotų laišku spausdinimą.

Japonijos socialistų partijos pirmininke buvo pirmą kartą išrinkta moteris, parlamento narė Takako Doi.

JAV pagrasino pasitraukti iš GATT (tarptaut. organizacija prekybai ir su ja susijusiem mokesčiam tvarkyti), jei organizacija nesiims priemonių padaryti Amerikos žemės ūkio gaminių ir susijusių reikmenų prekybą laisvą nuo dabar jau uždedamų suvaržymų.

AUKĄ NORI PALAUŽTI BETKOKIU BŪDU KALINIO V. LAPIENIO MEMUARAI

Iš okupuotos Lietuvos "Aušros" Nr. 48 (88)

(Tąsa iš praeito numerio)

Valstybė — tai ateistai

Tardytojas Urbonas man prikišo, kad aš pažeidinėjau tarybinius įstatymus. Jam aš atsakiau:

— Kai valdžios skatinami bei remiami ateistai persekioja katalikus ir jų vaikus, kai bedieviai kišasi į Bažnyčios vidaus gyvenimą, kai neteisėtai suimami kunigai ir tikintieji, — kiekvieno kataliko šventa pareiga pasipriešinti tokiems neteisėtiems veiksams, nes "Gerbti piliečių asmenybę, saugoti jų teises ir laisves, — visų valstybinių organų ir pareigūnų pareiga" — skelbia konstitucijos 57 straipsnis.

Jūs sakėte, kad stovite tarybinių įstatymų sargyboje, veikiate ne savo, bet valstybės vardu. Bet jums atrodo, kad valstybė — tai ateistai, o tikintieji ir kitokių pažiūrų piliečiai yra žemesnės kategorijos žmonės, kuriuos ir reikia atitinkamai traktuoti. Šitaip darydami, jūs kurstote nesantaiką ir dalijate visuomenę į dvi dalis — privilegijuotus ateistus ir beteisius tikinčiuosius...

Tardytojas mane subarė: — Jeigu jums duodi valią, tai jūs ir čia užsiimate antitarybine agitacija!

Kratos kalėjime

Saugumo kalėjimo kameroje, kuriose man teko būti kratos buvo daromos ne rečiau kaip kartą į savaitę. Dažniausiai kratų metu išvesdavo iš kameros ir uždarydavo į siaurą dėžę, kurioje vos telpa žmogus. Tą dėžę vadino boksu.

Tačiau būdavo ir tokių dienų, kai nevedavo į bokšą, o kratos metu reikėdavo stovėti kameroje prie durų. Kratydami išvesdavo patalynę, apčiupinėdavo drabužius, braukydavo jų siūles, apžiūrėdavo kiekvieną daiktą, esantį spintelėje, lentynoje. Jei rasdavo dienoraščius, atimdavo ir atiduodavo tardytojams. O kai kada grasindavo net karceriais.

Kalinių kančios — jiems malonumas

Priziūrėtojai ne visai buvo vienodi. Vienas kitas buvo žmoniškesnis. Bet buvo ir tokių, kurie kibdavo prie kiekvieno menkniekio, mesdavo užgaulų žodį. Vienas iš tokių, vesdamas į prausyklą, kai atsilikau nuo kito, daug jaunesnio kalinio, griebė mane už rankos ir, grieždamas dantimis iš pykčio, suriko:

— Aš tave pamokysiu. — Užsimojęs kumščiu vos susilaikė nesmogs man į veidą. Jis kibdavo ir prie kitų kalinių dėl kiekvieno menkniekio. Buvo ir daugiau žiaurių priziūrėtojų, kuriems kalinių kančios sudarydavo malonumą. Jie žiauriai vargindavo kalinius.

Negalima net garsiai kosėti

Saugumo kalėjime izoliacija ir drausmė buvo labai griežta. Jeigu su kitu kaliniu, kuris yra toje pačioje kameroje, pradėsi garsiai kalbėti, priziūrėtojas tuoj ir daužo raktais į kameros durų spyną. Koridorius išklotas kilimais, kad negirdėtum kai vaikščioja žmonės. Išvedus pasivaikščioti, vienas kalinys garsiai sučiaudėjo, — už tai jį nuvarė

atgal į kamerą. Garsiai kosėti irgi drausdavo.

Kalėjime yra daug šnipų. Kalbėtis čia kur kas pavojingiau nei laisvėje. Čekistai bei kalėjimų administracija stengiasi pasiklausyti įtaisytas pasiklausymo įrengimus. Priverčia ir kai kuriuos kalinius pranešti apie savo nelaimės draugus.

Beveik kiekvieną kartą tardytojas pradeda klausinėti su paruoštu iš anksto klausimų lapu. Nuo tų klausimų priklauso ir atitinkama nuotaika: arba rūščiai barasi, arba maloniai kalba. Bet tikslas visada lieka tas pats — apkaltinti tardomąjį ir išgauti žinias apie draugus, pažįstamus, bendradarbius.

Kaltino Kronikos redagavimu

1976 metų gruodžio mėnesį Urbonas man sako:

— Matai, sakiau tiesą, kad jūs leidote ir redagavote LKB Kroniką. Jūs esate žoliuotas, ir Kronika jau nebesirodo, nebeleidžiama.

Kai pasirodė LKB Kronikos 25 numeris, nustojo mane kaltinti jos leidimu ir redagavimu, o kaltino tik dauginimu ir platinimu.

Nepaiso įstatymų

Parengtinio tardymo eigoje buvo aiškiai matyti, kad tardytojas visai nepaiso įstatymų. Ten aiškiai pasakyta, kad būtų vispusiškai, pilnutiniai ir objektyviai ištiriamos bylos aplinkybės, privalo išaiškinti tiek kaltinančias,

tiek teisinančias aplinkybes. Mano gi byloje tardytojas aiškino tik mane sunkinančias aplinkybes ir ignoravo teisinančias bei lengvinančias aplinkybes.

Pasirenka melagingą liudininką

Prieš II pasaulinį karą ir pirmosiomis Vokietijos ir Sovietų Sąjungos karo dienomis 1941 metais aš gyvenau ir dirbau Pažaislyje. Visi, su kuriais dirbau, buvo pakviesti į saugumą apklausinėjimui. Visi, išskyrus K. Žasytį, liudijo objektyviai, teisingai — nei prieš mane, nei už mane. Šių penkių liudytojų objektyvius parodymus nepatiko tardytojams. Jų daugiau nekviėtė apklausinėjimui. O K. Žasyčio melagingi, tendencingi parodymai prieš mane saugumo tardytojams patiko, todėl jį kvietė dar kartą apklausinėjimui, kvietė duoti parodymus ir į teismą.

Jis gi davė melagingus parodymus, nes mūsų santykiai buvo nekokie. Dar Pažaislyje gyvenant, nekartą Žasyčiui sakiau: "Kazimierai, kam tu vilioji iš vienuolyno Macelytę? Argi maža jaunuliečių mergaičių? Be to, ji tave daug mylimė ir taikytėsnė. Ji yra mokytoja, o tu paprastas darbininkas. Ji visai netinka tau į žmonas. Pasiieškok mergaitės pagal save..."

Už tokius priekaištus K. Žasytis pyko, dėl to jis melagingai ir

(nukelta į 2 psl.)

Petras Jurgėla š.m. rugsėjo 30 sulaukė 85 metų. Gimęs Jersey City, N.J., su tėvais prieš pirmąjį pasaulinį karą grįžo į Lietuvą. Buvo lietuviškos skautijos įkūrėjas, Lietuvos kariuomenės savanoris, baigė Karo mokyklos antrą laidą, dirbo kariuomenės štabe, buvo kariuomenės leidinių redaktoriumi, Kardo žurnalo faktinių redaktoriumi. Iš kariuomenės pasitraukęs, 1931 metais, atgavęs Amerikos pilietybę grįžo į Ameriką ir čia pasireiškė plačioje visuomeninėje veikloje. P. Jurgėla yra rašęs žmogus, Lietuvoje išleido 6 knygeles skautams, išvertė Elenos Mnišek romano "Raupsuotoji" tris tomus, čia Amerikoje parašė šias knygas: Darius ir Girėnas, Lietuviškoji skautija ir Gen. P. Plechavičius. Ir šiuo metu jis rašo kitas karinio pobūdžio studijas. Sveikiname sukaktvininką.

"DARBININKO" KELIAS

Aktoriaus ir "Darbininko" redakcijos nario Vitalio Žukauskio apybraiža apie šio savaitraščio vystymąsi. Teksto pradžia skaityta sukaktuviniame vakare balandžio 13 Kultūros Židinyje.

21

Kan. Fabijonas Kemešis, Darbininko laikraščio įkūrėjas.

Iš pirmųjų "Darbininko" numerių aprašytų detalių galima spręsti kokia buvo nelengva to darbo pradžia. Tik dėka energingo ir sumanaus redaktoriaus kun. Fabijono Kemešio iniciatyva ir jo organizaciniais sugebėjimais patraukti darbininkus į savo pusę, juos apjungti po Lietuvių Darbininkų Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Moterų Sąjungos vėliavomis buvo pradėtas katalikiškos srovės judėjimas pasireiškimas išsivijos tarpe.

Baigiant vėl tenka atskiru žodžiu priminti "Darbininko" pirmąjį redaktorių garbės kanauininką dr. Fabijoną Kemešį, kurio dėka pradėtas leisti laikraštis eina iki mūsų dienų. Kaip redaktorius jis "Darbininką" padarė vienu iš patrauklių ir įtakingų darbininkijos tarpe laikraščių. Savo ir kitų bendradarbių straipsniais darė nemažos įtakos ne tik socialinio darbininko gyvenimo pagerinimui, bet ir jo kultūrinimui. Itaiogi siekti geresnio kasdieninio gerbūvio, šviestis, siekti mokslo ar kokio pelningesnio amato pramokti, o ypač kovoti su paplitusia to meto yda — girtuokliavimu.

Vedė aštrią polemiką su liberalais bei socialistais ir atkakliai gynė katalikiškas krikščioniškas pažiūras.

Jisai buvo ne vien spaudos žmogus, bet ir visuomenininkas, jautriai besirūpinantis Lietuvos reikalais. Tebevykstant I-jam Pasauliniam karui pramatė, kad savam kraštui bus reikalinga po to karo pagelba. 1916 metais pradėjo organizuoti Amerikoje Lietuvos atstatymo bendrovę ir buvo vienas iš jos direktorių. Būdamas ekonomistu suprato kad ekonominė pagalba bus labai reikalinga karo pasekmių nuteriotam kraštui.

L. D. S-gos veiklai ir "Darbininkui" gerai įsitvirtinus Bostone, kun. F. Kemešis sugrįžta Chicago dirbti "Draugo" redakcijon ir vikarauti Šv. Jurgio parapijoj bei tęsti studijų Loyolos universitetė. Nuo 1919 iki 1922 gyveno Detroitė. Buvo Šv. Jurgio parapijos klebonu ir čia suorganizavo parapijinę mokyklą, kad jaunimas galėtų pasisemti mokslo katalikiškojo dvasioje.

Nuo 1922 iki 1924 studijavo Washingtono Katalikų universitetė, kur, apgynęs disertaciją apie lietuvių kooperacinę veiklą Amerikoje, gavo daktaro laipsnį.

1924 grįžo Lietuvon ir buvo Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos ekonomikos katedros vedėju. Dėstė politinę ekonomiką, žemės ūkio kooperaciją, anglų kalbą. Buvo taip pat Šv. Povilo bažnyčios rektoriumi.

Šalia savo tiesioginių pareigų rūpinosi aplenkėjusių apylinkėje lietuvių švietimu, suorganizavo jaunuosius ūkininkus, įkūrė Dotnuvos darbininkų kredito draugiją ir amatų mokyklą.

Buvo vienas iš steigėjų Vilniui Vaduoti Sąjungos, Užsienio lietuviams remti draugijos nariu, priklausė prie ateitininkų, pavasarininkų, blaivininkų, kai kurių tautininkų organizacijų, knygoms leisti kooperacinės bendrovės "Žinija" išdinininku.

Bendradarbiavo plačiai spaudoje, nuo pat savo jaunystės rašydamas įvairiais klausimais. Yra parašęs eilę brošiūrų ir knygų bei mokslinių straipsnių.

II-jo Pasaulinio karo įvykiai privertė palikti pedagoginį darbą. Kurį laiką buvo klebonu parapijoj, o vėliau ištremtas Sibirą, kur ir mirė.

Tai tokia suglausta biografinių žinių pynė apie šį didžios dvasios lietuvių tautos sūnų — švietėją, idealistą kunigą, pasidarbavusį tiek Lietuvoje, tiek išsivijos tarpe Škotijoje ir Amerikoje.

SUKAKTYS IR KELIONĖS

Lenkijos primas kardinolas Glemp vienoje spaudos konferencijoje pareiškė, kad jau seniai yra planuojama jo kelionė į Lietuvą ir Latviją.

Kardinolas priminė, kad šiemet Latvijoje minėta 800 metų sukaktis nuo katalikiškos hierarchijos įkūrimo šiame krašte. Kardinolo žiniomis, minėjimai vyks ne Rygoje, o Aglonoje, kur yra garši Marijos šventovė. Šioje srityje, deja, yra neleidžiama lankytis užsieniečiams.

Ateinančiais — 87 metais — Lietuvos katalikai minės savo tautos krikšto 600 metų sukaktį, — priminė kardinolas Glemp. — Popiežius norėtų ta proga aplankyti Lietuvą, bet jau 84-tais metais jam buvo sukludyta kelionė į Lietuvą, neleidžiant dalyvauti Lietuvos globėjo šv. Kazimiero mirties 500 metų jubiliejaus iškilėse. Ir kardinolui Casaroli nebuvo leista ta proga popiežiaus vardu aplankyti Lietuvos katalikų bendruomenę.

Savaitės įvykiai

Europos Bendrosios rinkos valstybių užs. reik. ministeriai nutarė, kad jų anksčiau sutartos sankcijos Pietų Afrikai turi būti pradėtos vykdyti, nes P. Afrika nerodo pastangų apartheido politikai užbaigti.

Kinijos tikrasis valdovas Deng Xiaoping pareiškė esąs pasirošęs tartis su Sov. S-ga, jei ji atsisakys remti Vietnamo invaziją į Kambodiją, ir su JAV, jei jos paliaus rūšios Taivaną.

JAV ir Sov. S-ga susitarė iki teismo paleisti atitinkamą ambasadorių priežiūrai jų šnipinėjimu apkaltintus Amerikos žurnalista Nicholas Daniloff ir J. T. pareigūną pilietį Gennadi Zacharovą.

Filipinų prezidentė Corazon Aquino, ieškodama moralinės ir finansinės paramos, atvyko ilgesnio vizito į JAV.

Rugsėjo 15 prasidėjo J. T. visumos sesija, kuriai didelių rūpestį sudarys šios organizacijos finansiniai sunkumai. Sesijos prezidentu buvo išrinktas Bangladešo užs. reik. ministeris Hymayun Rasheed Choudbury.

Blokam nepriklausančių pasaulio valstybių galvų konferencija aštriai pasmerkė JAV už Libijos užpuolimą ir už Nikaragvos partizanų rėmimą; paragino savanoriškai paskelbti sankcijas Pietų Afrikai, bet reikalavo, kad pramoninės valstybės tokias sankcijas paskelbtų; įsteigė Afrikos fondą nukentėjusiom Afrikos valstybėm dėl sankcijų Pietų Afrikai sušelpti.

Sov. S-gos pirmasis min. pirmininko pavaduotojas Nikolai Talyzin atvyko į Kiniją tartis dėl ūkinio ir prekybinio bendradarbiavimo.

Pagal JAV statistikos biuro duomenis N.J. yra tankiausiai gyvenama valstija, kur kv. mylios plote gyvena 1013 žmonių. **Pakistano organai** paleido iš kalėjimo prieš kelias savaites su laikytus opozicijos partijų veikėjus, jų tarpe ir opozicijai vadovauti pradėjusią Benazir Bhutto.

Libano sostinė Beirut buvo pagrobta dar vienas amerikietis, privačios ten veikiančios mokyklos direktorius Frank Herbert Reed.

Jaunimo Sąjungos rengto politinio seminaro dalyviai Washington. Seminaras įvyko liepos 18 - 20. Jo aprašymas buvo išspausdintas Darbininke 31 ir 32 numeriuose.

Politiniame seminare, kurį surengė Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjunga Washington, Gintaras Grušas, Pasaulio Liet. Jaunimo Sąjungos pirmininkas, kalba apie jaunimo kongresą, kuris bus Australijoje 1987 - 1988.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Palangoje, restauruotose gintaro muziejaus salėse atidaryta nauja ekspozicija. Čia pateikiama beveik puspenkto tūkstančio daugelio gintaro rūšių pavymzdžių, įvairių dirbinių. Standuose ir vitrinose — gintaro kilmės, jo formavimosi istorija, "jūros aukso" telkinių žemėlapiai. Muziejuje dabar daugiau vietos skiriama gintaro apdirbimo technologijai, jo pritaikymo istorijai. Keturiuose salėse eksponuojami dailininkų profesionalų, liaudies meistrų sukurti papuošalai ir suvenyrai, respublikos

Lenkijos Bažnyčios vadovybė nutraukė jos prieš 4 metus pradėtas pastangas suorganizuoti fondą Lenkijos privatiem ūkininkam pagelbėti, nes į fondo tvarkymą visą laiką kišosi ir vyriausybė.

JAV pinigų kalykla pradėjo vėl kaldinti vienos uncijos 22 karatų aukso monetas "American Eagle", skiriamas investavimo reikalui taip, kaip ir kitų valstybių panašios monetos. Jų vertė priklausys nuo aukso vertės rinkoje ir 3 proc. uždarbio, kuris bus skiriamas krašto biudžeto deficitui sumažinti.

Dėl žemės ūky padarytos mokslinės ir techninės pažangos yra pasiekta tokia būklė, kurioje žemės ūkio derliai prašoko pasaulio gyventojų augimo reikalavimus arba, kitaip pasakius, maisto pagaminama daugiau, kaip jo reikalaujama.

Kanadoj pagamintą filmą apie 1932 - 33 m. Ukrainoje Stalino sukeltą badą, dėl kuro žuvo apie 10 mil. žmonių, Amerikos televizijos korporacijos, kaip ABC, CBS ir NBC atsisakė rodyti, bet filmas bus rodomas rugsėjo 24 per Public Broadcasting System tinklą, kurio priežiūros tarybai priklauso žinomas žurnalistas William Buckley.

Japonija sutiko dalyvauti prezidento Reagan paskelbtose erdvės gynybos programoje.

Sov. S-gos tremty laikomas Nobelio premijos laureatas Andrei D. Sacharov vasario mėn. parašytu laišku ragino gen. sekretorių Gorbačiovą paleisti visus sąžinės kalinius, kurių dauguma buvo išvardinti, bet iki šiol nesulaukus į tai jokio atsakymo, laiškas kitaminčių rūpesčiu buvo paskelbtas Vakaruose.

dailės kombinatų produkcija. Teminį naujosios ekspozicijos planą paruošė geologijos ir mineralogijos mokslų kandidatas V. Katinas ir Lietuvos valstybinės dailės muziejaus direktorius R. Budrys.

— **Kaune**, vienoje judriausių miesto magistralių — Lenino prospekte — baigti pėsčiųjų perėjimo požeminiai darbai. Perėjimą suprojektavo miestų statybos projektavimo instituto Kauno filialo darbuotojai. Naujosios perėjimo tunelis sumontuotas iš monolitinio gelžbetono. Laiptų pakopos bus iš granito, vidaus apdaila — dolomito plytelių. Perėjimą turės du įėjimus, dvejus laiptus, specialų taką vaikiškiems vaikeliams. Perėjimą ties autobusų stotimi palengvins transporto ir pėsčiųjų eismą judrioje gatvės dalyje.

— "Vilniaus Universitetas daileje" tokiu pavadinimu "Vagos leidykla išleido gausiai iliustruotą albumą. Jame telpa daugiau kaip 300 spalvotų ir nespaltvotų iliustracijų, išdėstytų pagal dailės kūrinių rūšių ir žanrų plėtolę, nuo XVI amžiaus iki šių dienų. Įvade pažymima, kad Vilniaus Universitetas, skirtingai nuo kitų Europos universitetų, turėjo dailės ir architektūros katedras. Universitete dirbo ir mokėsi žinomi menininkai ir architektai, čia susikūrė savita meno mokykla, žinoma Vilniaus meno mokyklos vardu. Įvadas, pratarė ir komentariai išspausdinti trimis kalbomis: lietuvių, rusų ir anglų.

— **Šiaulių parodų rūmuose** vyko dešimtoji akvarelės paroda. Ji gražiai išliejo į miesto 750-ometę renginių panoramą. Parodoje 37 autoriai iš Vilniaus, Kauno, Panevėžio ir Alytaus, Raseinių ir kitų miestų ekspozuoja 115 darbų. Jų tarpe penki Šiaulių dailininkai. Dominuoja dailės meistrų I. Budrio, Č. Kontrimo, P. Stausko, B. Motuzos, P. Poručio sukurti Lietuvos krašto vaizdai, žmonių portretai, natūrmortai.

— **Tvarkdaraičio tradicinė šventė** vyksta kasmet kai baigiasi sėjos darbai. apie ją visi žino iš anksto ir todėl kiekvienas stengiasi neapsijuokti prieš kaimynus, tačiau neišvengia ir...šluotos. Šiais metais Kretingos rajono Vydmantų agroprekybinio tarybinio ūkio žemdirbiai susirinko į Tvarkdaraičio šventę. Su didele palyda, muzikantais keliavo Tvarkdaraitis per gyvenviečių sodybas. Vieniems medalius, dovanas įteikė, lentas, kuriomis pažymima, kad čia gyvena pačios tvarkingiausios šeimos, prikale. Taip buvo papuoštos P. Kupre-

lio, V. Martušausko, A. Serapino, P. Šiaulio, A. Žilinsko sodybos, o prie A. Bružo, A. Jovaišienės namų liko kitokios "dovanos" — šluotos.

— **Klaipėdos medienos medžiagų kombinatas** pateikė užsakavams naują produkciją — iš atliekų supresuotus kuro brikietus. Kombinato specialistai jau seniai galvojo, kaip racionaliau panaudoti cechuose susikauptas medienos atliekas. Sumanymas įgyvendintas, pastačius naują kuro brikių gamybos barą. Per metus čia jaurapdo-rojama 56 tūkstančiai kubinių metrų atliekų. Papildomą žaliavą kombinatui teiks įvairios uostamiesčio pramonės įmonės. Kuro brikietus klaipėdiečiai planuoja eksportuoti į užsienio šalis.

— **Vilniaus Meno darbuotojų** rūmuose įvyko pasitarimas koncertinės veiklos gerinimo klausimais. Jame dalyvavo Pabaltijo ir Baltarusijos kultūros darbuotojai. Pranešimą pasitarime padarė Sovietų Sąjungos kultūros ministro pirmasis pavaduotojas J. Zaicevas, kalbėjo kompartijos sekretorius L. Šepetytis, ministrų tarybos pirmininko pavaduotojas A. Česnavičius, kultūros skyriaus vedėjas A. Renčys ir kultūros ministras J. Bielinis.

— **Klaipėdos valstybinėje** konservatorijos ir uostamiesčio filharmonijoje vyko berniukų ir jaunuolių liaudies chorų ir jaunųjų dainininkų antrasis sąskrydis. Dalyvavo Vilniaus "Ažuoliuko", Kauno "Varpelio", Kapsuko "Vyturėlio", Klaipėdos E. Balsio internatinės muzikos mokyklos, Šiaulių bei Tartų pionierių namų ir Liepojos berniukų chorai. Choriškai atliko Vakarų Europos klasikų ir tarybinių kompozitorių dainas.

— **Dailininkui Liūdai Truikiui**, Lietuvos nusipelnusiam meno veikėjui ir Lietuvos valstybinio akademinio operos ir baleto teatro dailininkui už nuopelnus lietuvių vaizduojamajam menui ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime suteiktas Lietuvos liaudies dailininko garbės vardas.

— **Poetui Antanui Miškiniui** neseniai buvo pastatytas ir atidengtas memorialinis paminklas jo gimtajame Juknėnų kaime, Utenos rajone. Paminklo autorius — liaudies meistras, Lietuvos valstybinės premijos laureatas Stasys Karanauskas. Iškilmsė dalyvavo ir kalbėjo Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas poetas Alfonsas Maldonis, paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos pirmininko pavaduotojas Karolis Račkauskas, kultūros skyriaus vedėjas A. Ciešūnas, dukra Jolanta ir kiti.

S.L.K.

Iš "Aušros"

(tkelta iš 1 psl.)

paliudijo apie mane. Gi kitų penkių liudininkų teisingi parodymai buvo ignoruojami.

Heroliška tylą

Tardytojas nirdavo, net pykčiu užvirdavo, kad neatsakinėjau į jo klausimus, kuriais jis siekė mane apkaltinti. Tada jie bet kokia priemone norėjo mane palaužti. Ir visos priemonės jiems buvo geros. Kai žmogus pasirenka heroišką tylą, kad širdies šventovė liktų saugi, ištikiama Dievui, smurtininkai griebiasi prievartos ir fizinių varginimų bei kankinimų nori savo auką sugniuždyti, suluošinti.

Už tai, kad atsisakiau būti nusikaltimo bendrininku, mano kalinimo sąlygas dar labiau pablogino. Uždarė daugiau nei mėnesiui vienutėje ir pradėjo su manimi daryti kažkokius eksperimentus.

Gretimoje kameroje kalinių nebuvo, nes, beldžiant į sieną, niekas neatsiliepdavo. Bet girdėjau, kaip tos kameros duris kažkas rakindavo ir ten įeidavo žmogus. Ką jis darydavo toje kameroje, nežinau. Tačiau kai tik ten įeidavo, netrukus pradėdavau jausti stiprius galvos skausmus. Netrukus galvoje atsiradavo ūžesiai. Po keleto dienų pradėjo vis dažniau ir dažniau tekėti kraujas iš nosies.

Pradėjau bijoti staigių bildėsių. Kai tik rakindavo gretimas kameras, aš išsigasdavau. Kad negirdėčiau staigių bildėsių, užsikimšdavau ausis vata ir užsidėdavau žiemine kepurę su ausinėmis. Taip dieną ir naktį būdavau su žiemine kepurę. Ją nusiimdavau tik eidamas praustis ir pas tardytoją. Be to, visas kūnas pradėjo niežėti, tartum sirgčiau niežais. Kai pasikasydavau, atsiradavo žaisdelės, kuriuos ilgai neužgydavo. Kraujo spaudimas pasidarė per žemas.

(Bus daugiau)

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliskų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveltinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 428 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietų automobilių pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. **KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME**, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. **WOODLAWN MEMORY GARDENS**, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušo klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkli ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Sulinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIOJŲ PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima tečdieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Mellus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privaziavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl įalko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TŪRIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIŲ (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Labai svarbu visiems

Gyvename tokia krašte, kur laisvės principas sudaro kai kurių sunkumų, čia surašomos labai painios įvairios sutartys. Kas Europos valstybių gyvenime buvo gana paprasta, čia pasidarė net komplikuoja. Visa tai surašoma anglų kalba, kuri kartais lieka nesuprasta, nesuprastos jos detalės, teisiniai terminai.

Vis dažniau girdėti, kad, va, patekau į vargą, gerai neįsiskaičiau sutarties ir pasirašiau. Žmogus rengiasi parduoti kokią nuosavybę, tuoj ir prisistato agentai ir prašo pasirašyti, kad tik jie turi teisę parduoti tą ar kitą nuosavybę, surašomos net įvairiausios sąlygos, kurios lieka pasirašančiam nežinomos, nes jų nepasiskaitė.

Tas pats ir su testamentais. Pasikviečia specialistą, ir tas surašo. Pasirodo, kad ne viskas gerai surašyta.

Pirmiausia ir svarbiausia — nesiduokime įkalbami, kad sutartis gerai surašyta, reikia tik pasirašyti. Būtinai turi kiekvienas visą sutartį perskaityti, visą nuo pradžios iki galo. Jei gerai nesupranti, reikia išsiaiškinti. Išsiaiškinti reikia ne su tuo, kuris surašė, bet su kitu, kuris supranta, kaip tie reikalai tvarkomi. Taip čia reikia gero teisinio patarėjo, advokato.

Kartais agentas yra toks sugestytvus, toks patrauklus, kad ima ir įkalba viską, o tas neskaitęs pasirašo. Paskui pasirodo, kad ne taip yra. Kartą vienas lietuvis norėjo parduoti namą ir gana greitai parduoti. Atsirado pirkėjas, ir tas surašė sutartį, kad tik jam parduos. Tas, neskaitęs ir patikėjęs jo mandagumu, pasirašė. Paskui pamatė, kad sutartis taip parašyta, kad parduoties lieka pažabotos, terminas gali būti vis nukeltas ir nukeltas. Jeigu

būtų perskaitęs, būtų taip neatitikę. Paskui nuskubėjo pas advokatą reikalų tvarkyti.

Kartais sutartyse smulkiausiomis raidelėmis prirašoma daugybė. Tingisi visą skaityti, o ten surašyta, kas žmones gana suvaržo, kas jiems nepalanku. Reikia ir tai perskaityti, pasitarti su advokatu, nes mūsų sunkiai uždirbtas turtas taip negali žūti.

Tas pats ir su testamentais. Būkite labai ir labai apdairūs, nepatikėkite gražiais žodžiais, gražia išvaizda. Nepatikėkite, kad jis ir lietuvis. Ir čia reikia viską perskaityti iki galo. Jei nepajėgi, tegu paskaito koks patikimas kitas asmuo, kuris šiek tiek supranta tuos reikalus.

Testamentuose įvelta daug visokių sąlygų, palikimo reikalų. Advokatai moka iš to pasinaudoti ir pasipelniti. Jie stengiasi perimti turtą administruoti, nes paskui gali legaliai pasiimti tam tikrą mokestį už administravimą. Štai vienas lietuvis surašė testamentą kitam. Tas surašęs buvo teisininkas, žinojo, kaip parašyti. Jis viską surašė, ką jam sakė, kam paliekamas turtas. Kai buvo testamentas skaitomas, jis praleido tik vieną paragrafą, kad tai paliekama tik po 20 metų nuo surašiusiojo mirties. Per tą laiką advokatas turės progą paliktus tūkstančius pravedinti ir visai legaliai iš jų pasipelniti. Bet kokia skriauda padaroma žmogui, kuris padiktavo testamentą ir kokia skriauda tiems, kuriems reikėjo atiduoti tuoj jų palikimo dalį.

Kas palieka savo turtą giminėms Lietuvoje, irgi labai svarbu, kad tai būtų surašyta patikimai ir tvarkingai. Ir čia reikia kreiptis į specialistus. Galima kreiptis ir į didžiuosius lietuviškus fondus — Lietuvos Fondą, Tautos Fondą, kurie turi savo teisinius patarėjus. Jie patars ką

Žvilgsnis į praeitį

Pirmųjų ateivių vargus Amerikoje vaizdžiai aprašo dr. Antanas Kučas knygoje "Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas Amerikoje". Iškelia lietuvių pastangas atsiskirti nuo lenkų, kuri grynai lietuviškas parapijas bei organizacijas ir rūpintis tautiniu susipratimu. Šia linkme susipratusių lietuvių darbus labai traukė skaldančioji lenkybės ir laisvamanybės dvasia, skleidžiama kai kurių lietuvių.

Nežiūrint sunkių kliūčių, buvo įsteigtos lietuviškos draugijos (dažniausiai pašalpinės), pastatytos pirmosios bažnyčios, suorganizuotos lietuviškos parapijos. Atskiri asmenys pradėjo leisti lietuviškus laikraščius. Įsisteigusios draugijos rūpinosi patekusiais į vargą tautiečiais ir našlaičiais.

Kovoti su vargu bei palaikyti ateivių širdyse religinę ir tautinę dvasią prieš šimtą metų (1886 m. Plymouth, Pa.) buvo įsteigtas "Susivienijimas Lietuvininkų Amerikoje".

1901 metais organizacija suskilo į tautinį ir katalikišką susivienijimus. Tautinis pasivadino "Susivienijimas Lietuvių Amerikoje", o katalikiškas "Lietuvių

daryti. Svarbu, kad ir čia nepražūtų lietuviškas turtas, nesutirtų svetimosiose rankose be jokios prasmės. Taigi, reikia visiems budėti, saugotis ir, tik gerai įsiskaičius, gerai reikalą supratus ir pasitarus su teisiniais patarėjais, tik tada pasirašyti sutartis, testamentus.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS ŽENGIA Į ANTRĄJĮ ŠIMTMETĮ

Romos Katalikų Susivienijimas Amerikoje", neperseniausiai sutrumpinęs pavadinimą į "Lietuvių Katalikų Susivienijimas".

Po didelio sukrėtimo Lietuvių R. Kat. Susivienijimas pradėjo augti ir 1926 m. turėjo 19,000 narių. Šalia fraternalinės veiklos, Susivienijimas rūpinosi steigti lietuviškas mokyklas, spausdino toms mokykloms vadovėlius, rėmė parapijų, vienuolynų bei prieglaudų steigimą, tam tikslui duodamas stambesnes paskolas. Šiuo metu narių skaičius sumažėjo. Nežiūrint to organizacijos finansinė padėtis yra labai tvirta.

Sukakties atžymėjimas

Lietuvių Katalikų Susivienijimo 69—tame seime buvo nutarta organizacijos gyvavimo šimtmetį atžymėti jubiliejinio seimu, sukviečiant delegatus į Wilkes-Barre, kur yra Centro valdybos įstaiga. Buvo sudarytas seimo rengimo komitetas, kuriam vadovavo Florence Eckert.

Iškilme rūpestingai suplanuota keturiom dienom. Pirmosios dvi dienos skirtos seimo sesijom ir banketui, trečioji — išvykai į Atlantic City ir ketvirtoji iškilmingom padėkos pamaldom Rocky Glen parke, kur buvo numatyta Lietuvių Diena.

Seimui parinktas "The Best Western Gennetti Motor Inn", konvencijų viešbutis miesto centre.

70-to selmo sesijos

Užregistravus delegatus, kurių buvo 59 ir keletas svečių, rugpjūčio mėn. 14 d. 1 val. adv. Thomas Mack, LKS prezidentas, atidarė pirmą sesiją. Prel. Frank Yashkas sukalbėjo invokaciją, sugiedojus Amerikos himną buvo sudarytas seimo prezidiumas.

Prezidentui pasiūlius ir delegatams vieningai pritariant prezidentumą buvo nominuoti: Frank Katilius — pirmininku, Edwin Sites — vicepirmininku, Jonas Vainius — sekretoriumi ir Anna Lenkaitis — sekretoriaus padėjėja.

Sudarius nominacijų ir rezoliucijų komisijas, išklaustyti Centro valdybos bei konstitucinių komisijų pranešimai. Pranešimai buvo atspausdinti ir išskaito išdalinti delegatam susipažinti. Kalbėjusieji juos paryškino ar papildydavo.

Iš pranešimų susidarė vaizdas, kad organizacijos finansinis stovis yra geras. Iš viso reserve yra 1,402.387 doleriai. Narių apdraudimas padengimas (arba solvency rate) šiais metais yra pasiekęs 164.36%. 1984 ir 1986 m. nariams išmokėti dividendai.

Po trijų valandų pirmoji sesija buvo baigta, nes seimo dalyviai vyko pamaldom už gyvus ir mirusius Susivienijimo narius į Luzerne miestelį, Šv. Onos bažnyčią, kur parapijos klebonu

yra prel. Frank Yaškas. Jis su seime dalyvaujančiu kun. Juozu Mažeika aukojo koncelebracines mišias. Jų metu buvo giedama Marija, Marija, o pabaigoje Lietuvos himnas. Pirmoji diena baigta seimo rengėjų parūpintomis vaišėmis ir pasilinksminimu.

Antroje sesijoje po invokacijos tylos minute buvo pagerbti Susivienijimo mirę vadai: prel. Jonas Baltusevičius, Leonardas Šimutis ir Vincas Kvetkas. Užbaigus konstitucinių komisijų pranešimus, priimti du konstituciniai papildymai: 1) kad LKS seimai būtų vėl šaukiami kas trys metai ir 2) kad nariam, turintiem visam amžiu apdraudas, mokėjimo amžius būtų sumažintas iš 82 m. iki 80 m.

Iškeltas stipendijų fondo sudarymas akademių laipsnių siekiantiems studentams, kurie yra Susivienijimo nariai, paliktas direktorių patyriminėjimui iki kito seimo.

Dvasios vadui pasiūlius skirti auką Lietuvos krikščionybės įvedimo minėjimo išlaidom padengti, nutarta duoti 2000 dol. Baigiant sesiją kitą seimą nutarta šaukti Floridoje, St. Petersburg mieste.

Kitiems trim metams Lietuvių Katalikų Susivienijimo vadovybę nubalsuota palikti tą pačią. Su ja supažindinsiu skaitytojus:

DVASIOS VADAS — prel. Frank L. Yashkas (Pranas Yaškas) yra Šv. Onos, Luzerne, Pa., parapijos klebonas. Kunigu įšventintas 1945 m. Buvo vikaru keliose parapijose. Nuo 1952 iki 1973 m. buvo armijos ir aviacijos kapelionu užjūriuose ir Amerikoje. Grįžęs į Scranton vyskupiją klebonavo Montoursville, o nuo 1978 m. paskirtas į Luzerne klebonu. 1984 m. išrinktas LK Susivienijimo dvasios vadu ir toliau eina šias pareigas. Laisvai kalba lietuviškai.

PREZIDENTAS — Thomas E. Mack (Tomas Mikelionis) iš profesijos advokatas, buvęs "Corpus Juris" draugijos prezidentas. Būdamas Luzerne apskrities advokatu sėkmingai uždavęs du pornografinius kino teatrus ir laimėjęs bylas prieš du medicinos daktarus už nelegalius abortus. Jis yra 4-to laipsnio Kolumbo Vytis, II-ro pasaulinio

(nukelta į 4 psl.)

Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitėje Dainavoje klausosi paskaitos iš k. D. Kojelytė, adv. J. Kuraitė - Lasienė, G. Grušas, J. Kojelis, kun. V. Dabušis, M. Lenkauskienė, už jų — dr. K. Ambrozaitis. Nuotr. V. Maželio

LF Bičiuliai Dainavoje

Sukaktuvinė studijų ir poilsio savaitė

V. ROCIŪNAS

— IV —

Pats aktyvus sukilimo dalyvis dr. Ambrozaitis davė charakteringų sukilimo detalių. Prisiminti sukilimo metu žuvusieji. Akt. D. Mackialienė padeklamavo jausmingą eilėrašį iš I Laisvės fondo išleisto eilėraščių rinkinio "Neparašyti laišakai". "Mūsų širdys neišlaikys, jei jūs nutilsite" — skaudus ir graudus šauksmas viename šio rinkinio laiške.

"Proveržis laisvėn"

Juozas Baužys, I Laisvės žurnalo redaktorius, kalbėdamas apie praeitį ir dabartį, charakterizavo prieš šimtą metų gimusius mūsų profesorius Šalkauskį ir Dovydaičių bei savanorį Lukšį, išėjusį ginti Lietuvos ir už ją paaukojusį savo gyvybę. Tų trijų vyrų pavyzdžiai išaugino herojų, užkūrė rezistencijos ugnį, kuri ir dabar tebeliepsnoja. Praeitį susilieja su dabartimi.

J. Baužys, primindamas 1941 m. lietuvių tautos sukilimą, perskaitė ir Laikinosios vyriausybės paskutinio posėdžio protokolą iš 1941 m. rugpjūčio 5 d. Tada Lai-

kinosios vyriausybės nutrauktą darbą perėmė vokiečių Zivilverwaltung.

Poets A. P. Bagdonas paskaitė savo kūrybos tris eilėraščius 1941 metų kovotojams, Šauksmą ir Grįžus iš Lietuvos (žemaitiškai).

30-ji savaitė

Tą vakarą prisiminta ir sukaktuvinė stovykla. Tokia sukaktis, minint Europos studijų savaitę, minint buvo atšvęsta prieš trejus metus labai įspūdingai. Čia, anot dr. Ambrozaičio, minime labai kukliai. Stovyklautojų tarpe buvo ir vienas iš didžiųjų studijų ir poilsio savaitių entuziastų — dr. Vytautas Majauskas su žmona Vanda, nepraleidę nė vienos stovyklos. Stovyklautojų vardu jam buvo įteiktas "ordenas". Paspakojęs nuotrupų iš stovyklų dienų, dr. Majauskas sakė, kad pirmoji stovykla Kennebunkporte palikusi giliausį įspūdį. "Ačiū Dievui, kad po 30 metų dar tiek susirenkame". "O kodėl susirenkame" — klausė dr. Ambrozaitis. Jau 1964 metais, atidarant stovyklą prof. Brazaitis paskutinio posėdžio protokolą iš 1941 m. rugpjūčio 5 d. Tada Lai-

visiems. atviros ir ne bičiuliams, paskaitoms kviečiami įvairių pasaulėžiūrų žmonės, liečiami visi mūsų gyvenamojo momento ir ateities klausimai. Savaitės tapo platus minčių, idėjų ir darbų paskaitos forumas.

Kalbant apie uolų stovyklautoją dr. Majauską, kuris visiems pažįstamas kaip giedrios nuotakos bičiulis, visada aktyviai dalyvaujant ne tik paskaitose, diskusijose, bet ir kaip stovyklos meninės programos dažnas moderatorius-pranešėjas, gero balso savininkas, pramoginių renginių nepamainomas dalyvis.

Dr. Ambrozaitis parodė keliasdešimt skaidrių iš Kennebunkporto ir Dainavos stovyklų. Jo komentarai ir vaizdai nukėlė į anuos laikus, kada ir stovyklautojų dauguma dar buvo "jauni ir gražūs". Buvo padaryta ir specialūs skaidrių iš LF gyvenimo įvykių. Ju tarpe ir 1941 m. I Laisvės pirmojo numerio antgalvė su vedamuoju "Priespaudą numetant".

Tų visų įvykių ir asmenų prisiminimui šios dienos rytą buvo aukojamos mišios, o vakare jaukiame pobūvyje pasivažiinta.

"Jaunas lietuvis JAV politikoje"

Mūsų dienų dažnai girdimas priekaištas mūsų visuomenei ir jos veikėjams — per mažai krei-

piame dėmesio į šio krašto politinį procesą, nesijungiamė į jo politines partijas, nepakankamai įvertiname jų reikšmę Lietuvos laisvės byloje. O gal skaudžiausias kaltinimas — kad neskatiname mūsų jaunimo stipriai domėtis gyvenamųjų kraštų politika bendrai.

Per trisdešimt su viršum metų mūsų jaunų politikų skaičius ant pirštų suskaičiuojamas. Tai matome visi, tai jautriai išgyvena mūsų politinio gyvenimo vairuotojai. Dabartiniai lietuvių politikos darbuotojai yra patys gyvenimo mokyklos auklėtiniai, dažnai be specialaus tam darbui akademinio ir praktinio pasiruošimo. Jiems talkinti dabar, juos pakeisti ateityje iš jaunosios generacijos taip mažai teateina. Tad, visi labai džiaugiamės, kai į šią gyvenimo sritį įžengia Valiukai, Kojeliai, Nakai, Anužiai ir kiti. Ir su ilgesingu rūpesčiu klausiam: Ar jaunimas perims lietuviškos išėjimo politiką vairą?

Rugpjūčio 6 d. kalbėti buvo pakviestas detroitietis, jaunas lietuvis, 26 metų amžiaus Andrius Anužis, kurį dr. V. Vardys, politinių mokslų Oklahomos universiteto profesorius, pristatė kaip politikos praktiką, Michigano universitete įsigijusį istorijos mokslų bakalauratą, sti-

priai įsijungusį į Michigano respublikonų partijos veiklą. Jis yra N.Y. kongresmano Jack Kemp prezidentinės rinkimų kompanijos politinis direktorius Michigane, valstijos respublikonų vicepirmininkas etninėms grupėms. Pats prelegentas sklandžiai v a r t o j a lietuvių kalbą, yra baigęs lituanistinę mokyklą, dirbęs su skautais, šokęs tautinių šokių grupėje. Pažymėtina, kad ir jo brolis Saulius taip pat yra įsitraukęs į respublikonų partijos darbą ir Redforde, demokratinėje distrikte, pralaimėjo rinkimus tikta 200 balsų skirtumu. Balsavo 7,000.

Andriaus Anužio tema "Jaunas lietuvis JAV politikoje". Dailiai atrodąs jaunas vyras, geras kalbėtojas, greitos orientacijos, ateitį turinčio politiko tipas. Jo siekis politikoje — paveikti Amerikos publiką, kad ji suprastų dabartinę Lietuvos padėtį ir turėtų stiprių asmeninių ryšių su įtakingais žmonėmis, kurie veikia krašto politiką.

Čia jis davė keletą konkrečių pavyzdžių. Respublikonų konvencijoje išdalino Baltų lygos paruoštą ir išspausdintą brošiūrą, ten kalbėjosi su Jean Kirkpatrick, buv. JAV ambasadore Jungtinėse Tautose. Ji, kaip pagrindinė konvencijos kalbėtoja, jų pokalbį priminė ir visiems

gausiems delegatams. Jis turįs ryšių su JAV senato pirm. Robertu Dole Washington. Daug dirbo su ukrainiečiais Medvieko byloje. Laiškuose ir pokalbiuose su įtakingais amerikiečiais primena Lietuvos okupaciją, OSI klausimus ir t.t. To nebūtų galima padaryti, jei nebūsi tokio politinio darbo sukūry.

Mūsų byla turi pasiekti amerikiečių ausis ir akis. Jis ragino ir silulė, jauniems lietuviams rinktis politiką, kaip profesiją, 2. remti lietuvių kandidatus darbu ir finansais, 3. jaunimas ir vyresnioji karta turi jungtis į politinį darbą, 4. jungtis į taip vadinamą "internship" programą, kur galima įgyti praktikos įvairiuose federalinėse, valstijų ar savivaldybių darbuose, 5. fondai ar organizacijos turėtų padėti išrūpinti stipendijas siekiantiems žurnalizmo karjeros, 6. lituanistinės mokyklos turėtų savo vyresniųjų klasių mokinius supažindinti nors su pagrindiniais politinio darbo nuostatais, 7. įtikinti savo vaikus, kad ne vien griežtieji mokslai, kaip inžinerija, medicina ar odontologija yra jų gyvenimo egzistencijos pagrindas. 8. būtų gera išrinkti bent du lietuvių kongresmanus.

(Bus daugiau)

Is visur

— Vakaronė su Lietuvos generaliniais konsulais įvyks lapkričio 21 Jaunimo Centro kavinėje, Chicagoje.

— Premiją lietuvi moteriai, labiausiai pasižymėjusiai savo įnašu lietuviškajai visuomenei ir krikščioniškajai lietuvių kultūrai, įsteigė daugelio premijų mecenatas kun. dr. J. Prunskis. 1000 dol. premija bus skiriama kas antri metai.

— Lietuvių Religinės Salpos 25 metų veiklos sukaktį minint, Kanados Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos Toronto skyrius spalio 26 rengia parodą ir koncertą. Parodoje jaunieji menininkai, o koncerto programą atliks solistė A. Pakalniškytė, solistas V. Paulionis, smuikininkė R. Bankienė ir pianistė L. Kanovičienė.

— Kompozitorė Giedrė Gudauskienė, Los Angeles, Calif., Vytės Nemunėlio poemėlei "Meškiukas Rudnosiukas" parašė muziką padarydama iš jos muzikinį vaidinimą vaikams. Pirmą kartą šis vaidinimas buvo pastatytas Santa Monikos lietuvių šeštadieninėje mokykloje, o vėliau yra vaidintas Chicagoje, Washingtone, Toronte, Montrealyje, New Yorke ir Adelaidėje, Australijoje. Visur turėjo pasisekimą. Dabar kompozitorė kiek pertvarkė gaidas ir paruošė vaidinimą perdavė JAV LB Kultūros tarybos pirmininkei, kad būtų naudojamas liuanistinėse mokyklose.

— Kanados Tautinių Sokių Ansambliu "Atžalynas" gastroliavo EXPO 86 Vancouveryje ir aplankė kitas Vakarų Kanados lietuvių kolonijas.

— Lituanistikos katedros iškilmingas pinigų įteikimas bus šių metų spalio 4 Chicago Jaunimo Centre. Ta proga yra rengiamos iškilmės — pokylis, į kurį kviečiama visa lietuviška visuomenė.

— Toronto Lietuvių Namų metiniame baliuje ir koncerte lapkričio 15 dainų programą atliks solistė Daiva Mongirdaitė iš Bostono, Toronto vyrų choras Aras ir solistas Vaclovas Verikaitis.

— Filatelistų paroda bus Chicago Jaunimo Centro mažojoje salėje spalio 17 - 18 dienomis.

"Dainavos" ansambliu rengia Jono Zdaniaus kūrinų koncertą Chicago Jaunimo Centre lapkričio 16 dieną.

— Lietuvių Jaunimo Sąjungos Anglijoje valdybą šiais metais sudaro: pirmininkas Gerardas Jakimavičius, sekretorė Regina Puodžiūnaitė, išdinininkas Algirdas Motuza, politiniams reikalams Andrius Blinstrubas, ryšininkas Algis Kuliukas ir "Lynės" redaktorius Vidas Puodžiūnas.

— Laikraštis "Laikas", seniau dažnai lankęsis pas skaitytojus, dabar jau su jais susitinka vieną kartą kiekvieną mėnesį. Išlaidoms sumažinti "Laikas" vidurinę mėnesio sekmadienį padedamas Aušros Vartų parapijoje, kur jį gali pasiimti į pamaldas atėję Buenos Aires lietuviai. Kai kurie laikraštį nuveža ir savo kaimynams. Tokiu būdu ne tik sumažinamos išlaidos, bet ir paspartinamas "Laiko" gavimas. Argentinos pašte laikraščiai dažnai dingsta arba skaitytojus pasiekia labai pavėluotai. Dalis skaitytojų "Laiką" pasiima iš administracijos. Kasmet vis dar išleidiama lietuviškas sieninis kalendorius, skaitytojas dalinamas nemokamai, jie tik prašomi savo auką prisidėti prie kalendoriaus išleidimo.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS ŽENGLIA Į ANTRĄJĮ ŠIMTMETĮ

(atkelta iš 3 psl.)

karo lakūnas, su žmona Patricia Ann, kuri yra baigusi Bostono Muzikos Konservatoriją, išaugino tris sūnus ir dvi dukteris. Lietuviškai kalba silpnai, bet lietuviškai dainuoja gerai.

SEKRETORIUS IR EGZEKUTYVINIS DIREKTORIUS yra Charles Lisosky (Kazimieras Liškauskas). Jo tikroji pavardė buvo suamerikoninta pradėjus lankyti mokyklą. Gerai kalba lietuviškai. Daugiau kaip 20 metų dirba Real Estate ir apdraudus biznyje. Jo patyrimas labai daug padeda tvarkant Susivienijimo apdraudus reikalus. Tai profesionalas, kuris biznį tvarko tiksliai ir greitai.

VICEPREZIDENTAS — Frank Katilus (Pranas Katilius) ir IŽDININKĖ Leokadija Donarovich (Žemaitytė) yra ilgamečiai Susivienijimo darbuotojai, Centro valdybose ėję įvairias pareigas. Būtų sunkų išsiversti be jų talkos seimuose.

IŽDO Globėjais yra George F. Sadauckas ir Rosalie Kizis. MEDICINOS EGZAMINUOTOJU yra dr. Juozas A. Stankaitis, M.D. Direktorių pareigas eina Albina Poška, Leonard J. Mikielionis ir Jonas A. Vainius.

"Garsą" redaguoja kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM.

Dar yra penkios konstitucinės komisijos, kurių narius visuomet skelbia "Garsas".

Seimo darbo sesijos buvo baigtos kun. Juozo Mažeikos sukalbėta invokacija. Jam prisiskindus Centro valdybą ir sugiedojus himną, delegatai skirstėsi patenkinti, nes sesijos buvo įdomios ir nevirginančios.

Banketas

Lietuvių Katalikų Susivienijimo jubiliejų atšvęsti į viešbučio didžiųjų pokylių salę susirinko apie 230 delegatų ir svečių iš Wilkes-Barre, Scrantono ir kitų apylinkių. Florence Eckert, seimo rengimo vyriausioji vadovė, pakvietė svečius maldai ir himnui. Invokaciją sukalbėjo prel. Frank Yashkas. Sugiedojus Amerikos himną vyko vaisės. Pasistiprinus oficialiąją dalį pradėjo energingoji Florence Eckert, pristatiusi pasidarbusius rengiant seimą ir banketo vadovą advokatą Thomas Mack.

Už garbės stalo sėdėjo Scrantono vyskupas James Timlin, Nukryžiuoto Jėzaus Brocktono vienuolyno seselių viršininė motina Amadeus, banketo kalbėtojas John Chervokas, dvasios vadas Frank Yashkas ir kiti Centro valdybos nariai. Banketo vadovas Thomas Mack šiltu žodžiu paminėjo dirbusius šiomis iškilmėmis surengti ir pristatė garbės svečius, jų tarpe banketo pagrindinį kalbėtoją John V. Chervoką.

Tai labai įdomi asmenybė. Jis yra Madison Ave Magazine vyr. redaktorius, autorius knygų: "Pinstripe Prayers" ir "How to Keep God Alive from 9 to 5". Paskutinė knyga, išleista šiais metais, yra "bestselleris". Jis kalbėjo apie Dievą, savo senelį ir seksą.

Jo senelis Vincas Kudirka, žymus Norwood, Mass., ir Susivienijimo veikėjas, mirė sulaukęs šimtą metų su viršum. Kalbėtojas tvirtino, kad lietuviai myli ir gyvena ilgai. Jo senelis jam pataręs nesusidėti su "šundavatkėmis" ir "Cheewto-bakėmis", atseit airėmis ir kalbėti tik lietuviškai. Kalbėjo trumpai ir įdomiai, įterpdamas lietuviškus posakius.

Neilgai, su humoru ir simpatija lietuviams, kalbėjo vyskupas James Timlin, kilęs iš angliakasių šeimos. Bankete buvo pagerbta Centro įstaigos tarnautoja Alena Miškinis, jai prisegant

korsažą ir įteikiant prel. Balkūno pereinamąją dovaną — Šv. Kazimiero medalį. Buvo paskelbti Susivienijimo darbuotojai, laimėję dovanas už naujų narių prirašymą.

Banketo oficialioji dalis baigta prel. Antano Norkūno palaiminimu, sugiedotas Lietuvos himnas. Po to vyko pokalbiai ir pasilinksminimas.

Sveikiniai

Seimą atidarant sveikinimų nebuvo. JAV prezidento Ronald Reagano sveikinimas buvo įdėtas Susivienijimo sukaktuvinio leidinio priešpaskutiniame puslapyje, o Scrantono vyskupo James C. Timlin — leidinio antrame puslapyje. Pirmosios sesijos metu ALTO sveikinimą perdavė dr. Vladas Šimaitis. Dar sveikino 103 kuopos atstovai iš Rochesterio.

Dovanos

Kiekvienas delegatas gavo po 50 dol. čekį, jubiliejinį leidinį ir tautinių spalvų lietsargį. Po lietsargį gavo banketo svečiai, taip pat visiem buvo padalinta Vytis tautinių spalvų fone, įdėtas į metalinę apvalią plokštę. John V. Chervokas paskyrė 50 egz., savo knygos "How to Keep God Alive from 9 to 5". Taip pat seselė Virginija M. Vytell padovanojo 50 egz. savo knygos "Praise the Lord All You Nations".

Pramoga ir iškilmingos pamaldos

Šeštadienis buvo skirtas kelionei į Atlantic City, kur delegatai pramogų mieste galėjo išbandyti savo laimę.

Sekmadieniui visi delegatai ir svečiai buvo pakviesti dalyvauti Pensylvanijos Lietuvių dienoje, Rocky Glen parke, kur turėjo įvykti Lietuvių Katalikų Susivienijimo padėkos koncelebracinės mišios. Dvasios vadas painformavo, kad vysk. Paulius Baltakis su prel. Frank Yashkas, prel. Antanu Norkūnu, prel. Algimantu Bartkum ir kun. Petru Ališausku koncelebruos mišias, o Wyoming Klonio choras giedos lietuviškas giesmes.

Ką gero davė Lietuvių Katalikų Susivienijimas

Atsakymas būtų — labai daug, daugiau negu kas įsivaizduoja. Pirmiausia suvienijo lietuvius, daugelį išgelbėjo nuo sulenkėjimo, per šimtą metų išlaikė tautinį ir katalikišką identitetą. Pagelbėjo į vargą patekusiems tautiečiams ir rūpinosi lietuvišku švietimu. Stambiomis paskolomis ir aukomis parėmė besistiegančius lietuvių vienuolynus bei organizacijas, jaunimo stovyklas. Tautos Tarybai Vilniuje 1917 m. pasiuntė 500 dol. auką, o vėliau Lietuvos paskolos bonų nupirko už 60,000 dolerių.

Taip pat nepamirštinis stambesnės aukos, duotos Šv. Kazimiero minėjimui — 2,000 dol., Tautos Fondui — 3,000 dol., Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikai ir Religinei Šalpai 5,000 dol., Lietuvos Atstovybės patalpų remontui 1,000 dol.

Šiais metais paskirta 2,000 dol. 600 m. krikščionybės įvedimo Lietuvoje minėjimo komitetui. Daug aukų po kelis šimtus dolerių buvo išdalinta įvairiomis organizacijoms. Šiais metais buvo paskirta 580 dol. narių vaikams stovykluojant Dainavoje.

Nežinodami žmonės piktinasi, kad Susivienijimas švaisto pinigų svetimiesiems, pamiršdamas savuosius. Buvo skelbta spaudoje, kad Laisvės Statulai New Yorke Susivienijimas paskyrė 50,000 dol., o iš tikrųjų buvo paskirta tik 500 dol.

Susivienijimo sukauptas kapitalas priklauso jo nariams ir yra

Lietuvių Katalikų Susivienijimo bankete garbės stalas. Iš k.: prel. Antanas Norkūnas, Motina Amadeus, Charles A. Lisosky, Leocadia Donarovich, Thomas E. Mack, Esq., Florence Eckert, vysk. James Timlin, John V. Chervokas, Frank J. Katilus, prel. Frank L. Yashkas.

LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Šiomet Lietuvos vyčių Vidurio apygardos pilgriminis suvažiavimas įvyks Clevelande rugsėjo 26 - 28. Posėdžiai bus Holiday viešbuty, Wickliffe, Oh.

Į suvažiavimą atvyksta delega-

tai ir svečiai iš Pittsburgh, Pa., Dayton, Oh., DuBois, Pa., Detroit, Mich., Saginaw, Mich., ir Southfield, Mich.

Penktadienį, rugsėjo 26 d., 8:30 val. vak. Holiday viešbuty bus delegatų ir svečių susi-

pažinimas ir registracija.

Šeštadienį, rugsėjo 27 d., 9 val. ryto viešbuty įvyks susirinkimas ir užkandžiai. Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, kalbės Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejiaus, kuris įvyksta 1987 metais, tema.

1:30 val. popiet vyks seimo posėdžiai. Bus svarstoma Lietuvos vyčių ekskursija į Romą 1987 birželio 11 - 23 ir Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejiaus paminėjimas.

8:30 val. vak. visi linksminis vaišėmis ir šokiais Lietuvių namuose 185-toj gatvė, Clevelande.

Sekmadienį, rugsėjo 28 d., 10 val. ryto Dievo Motinos parapijos bažnyčioje bus pamaldos. 12 val. visi rinksis Dievo Motinos Lourdes Šventovės valgykloje banketui, Euclid, Ch. 1:30 val. popiet šventovės koplyčioje bus atliekamos pamaldos už mirusius vyčius.

Vincas Gražulis

NEW BRITAIN, CONN.

Parapijos veikloje

Šv. Andriejaus lietuvių parapija šiemet švęs aštuntą tradicinę titulinę mėnesio programą, o taip pat dvilyktą Lietuvių vakarą. Daugiausiai programa vyks salėje po bažnyčia, 396 Church St.

Rugsėjo 28 sezono atidarymas su mišiomis ir pietumis.

Spalio 3, penktadienį, 6:30 val. vak. arklų lenktynių filmas ir itališka vakarienė.

Spalio 5 bus tiekiami pusryčiai po visų mišių.

Spalio 11, šeštadienį, 12 val. dienos — 8 val. vak. bazaras su įvairiu maistu, laimėjimais, pasilinksminimu suaugusiems ir vaikams.

Spalio 18, šeštadienį, 6:30 val. vak. didžioji Lietuvių Vakarų

skirtas pomirtinėm apdraudom išmokėti. Atliekamas sumas, esant svarbiam reikalui, delegatai seimuose paskirsto po porą tūkstančių, bet nesišvaisto dešimtimis tūkstančių.

Nariai turi teisę gauti dividendus, kuriuos išmokant viršija 40,000 dol. sumą. Pasakos apie "senį" Susivienijimą, kuris sėdi ant milijonų, yra gražios, bet ne-realios.

Stasys Garliauskas

puota. Parapiečiai 80 metų ir vyresni bus ypatingai pagerbti. Vyks loterija ir šokiai. Vietas po 7.50 dol. reikia rezervuoti iki spalio 12.

Spalio 25, šeštadienį, 6:30 val. vak. šokių kursų pabaigtuvės. Spalio 31 sezono pabaiga ir vaikų kaukių balius po 5:30 val. mišių.

Veikla pramatyta didelė, nes reikia surinkti nemažai pinigų bažnyčios salės remontui, šilumogatvio sutvarkymui ir tvorai pastatyti apie automobilių aikštę.

Juozas Balčiūnas

KANADOS LIETUVIŲ DIENOS

Kanados lietuviai jau trisdešimt pirmą kartą ruošia vadinamąsias Kanados Lietuvių Dienas. Kiekvienais metais ruošiamas kitoje vietovėje, pajėgiančioje suorganizuoti pačią programą.

Šiais metais Kanados Lietuvių Dienas rengti atiteko Montrealiui. Čia veik prieš metus buvo sudarytas specialus komitetas, kuris nuoširdžiai dirbo ir dabar jau gali kviešti svečius ne tik iš Kanados, bet ir iš kaimyninių JAV Valstijų.

Kiekvienas svečias susiras jį dominančių programų dalių. Kas norės pasimelsti — bus iškil-

mingos pamaldos, literatūros megėjams — Vinco Krėvės premijos įteikimas, sportu besidomintiems — krepšinio žaidynės. Rengiamas didžiulis balius ir šokiai.

Viską vainikuos koncertas, kurio programą atliks stipriausi Kanados lietuvių dainos ir tautinių šokių vienetai.

Istorinis Montrealis vertas apžiūrėjimo, be to, bus puiki proga susitikti su pažįstamais.

Visa tai vyks Kanados Padėkos Savaitgalį, t.y. spalio 10 - 12 dienomis.

B.S.

XXXI KANADOS LIETUVIŲ DIENOS

MONTREAL — 1986

Penktadienį, spalio 10

7 val. vak. Vinco Krėvės literatūros premijos įteikimas. Orkestras, šalta vakarienė, baras, Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 rue de Seve. \$12.50 asmeniui.

Šeštadienį, spalio 11

9 val. ryto krepšinio rungtynės — Toronto "Aušra", Hamiltono "Kovas", Londono "Tauras", Montrealio "Tauras", Toronto "Vytis", Verdun Catholic High School, 6100 Champlain Blvd. Laisva auka.

7 val. vak. Didysis balius. Orkestras, šokiai, vaisės, baras, loterija. James Lyng High School, 5440 Notre Dame Street West. \$10.00 asmeniui.

Sekmadienį, spalio 12

11 val. ryto pamaldos katalikams. Mišias aukoja kun. dr. V. Skilandžiūnas Šv. Kazimiero bažnyčioje, 3426 rue Parthenais.

12:45 val. popiet pamaldos evangelikams — laiko kun. P. Dilys, Šv. Jono bažnyčioje, 3594 rue Jeanne Mance.

3 val. popiet koncertas: montažas: Lietuva. Solistai G. Čapkauskienė, A. Keblys, Chorai: Ottawos "Ramunėlės", Toronto "Aras", Lietuvos Kankinių ir Prisikėlimo parapijų chorai, Montrealio vyrų oktetas, "Pavasaris", Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų chorai. Šokių grupės: Toronto "Gintaras", Montrealio "Gintaras", Hamiltono "Gyvataras". Dirigentai: L. Marcinkutė, A. Stankevičius, I. Tark ir V. Verikaitis, akomponuoja Montrealio liaudies instrumentų orkestras "Gintaras" ir muzikai J. Govėdas ir A. Stankevičius. CECEP Andre Laurendeau, 1111 rue Lapiere. \$10.00 asmeniui.

7 val. vak. jaunimo atsisveikinimo vakaras. Orkestras, šokiai, vaisės, baras. Šv. Kazimiero parapijos salėje, 3426 rue Parthenais. \$4.00.

Viešbučių užsakymus skambinti Chris Bernotui c/o Gerry Lou and Associates 514 282 - 0101. Bendrą informaciją teikia Arūnas Staškevičius 514 347 - 0583.

MIRĖ ELENA JUCIŪTĖ

Kardinolo Cushingo liginėje Bostone rugsėjo 18 d. apie 1 val. popiet mirė Elena Juciūtė, Sibiro tremtinė ir kankinė, žinomos knygos "Pėdos mirties zonoje" autorė.

Buvo pašarvota Casper laidotuvių namuose, atsisveikinimas buvo rugsėjo 21, palaidota rugsėjo 22, pirmadienį, iš Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios. Velionė sirgo vidurių vėžių. Sergančią ją globojo ir slaugė sesuo Julija.

-o-

Velionė buvo gimusi 1911 sausio 7 Švėkšnoje. Ten ji 1932 baigė Saulės gimnaziją. Studijavo matematiką Vytauto Didžiojo Universitete Kaune. Prie Švietimo ministerijos 1935 išlaikė pradžios mokyklos mokytojos egzaminus ir buvo paskirta Panemunėlio pradžios mokyklos mokytoja.

Vėliau dirbo vidurinėse mokyklose — gimnazijoje, mokytoja Papišės ir Pilviškių vidurinėse mokyklose, dėstė matematiką.

Sunkiais okupacijų ir partizanavimo metais įsitraukė į pagrindinę veiklą ir sovietinio saugumo 1949 sausio 13 buvo suimta su kitais keturiais mokytojais.

Tardyta Vilniuje ir kalinta Lukiškių kalėjime. Už akių ją nuteisė Maskvoje, nuteisė 10 metų Sibiro darbams. Į Sibiro tremtį buvo išvežta 1949 rugpjūčio 28 d., buvo išvežta į Taišeto rajoną Irkutsko srityje.

Ten kirtu miškus, tiesė geležinkelį, dirbo žeručio įmonėje. 1953 buvo grąžinta į Lietuvą naujiems tardymams, buvo kalinama Klaipėdos ir Lukiškių kalėjimuose. 1954 metų gale vėl grąžinta į Sibirį į Teišeto apylinkės žemės ūkio darbams.

1956 birželio 29 jos byla buvo peržiūrėta ir atleista nuo likusios bausmės. Buvo leista grįžti į Lietuvą. Sugrįžusi apsigyveno Kaune ir dirbo XIV vidurinės mokyklos fizikos kabineto laborantės pagalbinike.

Jos sesuo Julija buvo pasitraukusi į Vakarus, per Vokietiją atvyko į Ameriką ir apsigyveno Bostone. Sesuo 1963 metais ją pakvietė emigruoti į Ameriką. Laimingu būdu ji gavo leidimą ir 1966 sausio 30 atvyko į Bostoną.

Čia ji buvo aktyvi visuomenininkė, veikė Lietuvių Bendruomenėje, šaulių kuopoje, skaitė paskaitas apie Sibiro tremtį, rašė spaudoje.

Atvykusi tuoj pat pradėjo rašyti savo prisiminimus apie pokario gyvenimą Lietuvoje, kaip buvo suimta, kaip sėdėjo kalėjimuose, plačiai ir vaizdžiai aprašė gyvenimą Sibire. Tą knygą, pavadintą "Pėdos mirties zonoje", 1975 metais išleido New

Yorko Simo Kudirkos šaulių kuopa. Knyga turėjo didžiulį pasisekimą. buvo išleista net 3 laidos, iš viso 3500 egzempliorių. Už šią knygą kaip geriausiai pavaizdavusią Sibiro tremtį jai buvo paskirta Kipro Bielinio fondo 2000 dol. premija.

Be šios knygos, 1981 išleido romaną "Ažuolynėlis". Romane aprašo, kaip buvo okupuota Lietuva, kaip buvo suvalstybinti ūkiai ir sukurti kolhozai. Taip pat literatūriškai aptvarkė kitos Sibiro tremtinės Onos Tamošiūnaitės prisiminimus "Igorikos naujamiestį", knyga išleista 1983 m.

Ji mėgo sovietinio gyvenimo anekdotus, juos surinko ir 1974 metais išleido. Knyga pavadinta "77 anekdotai", išleido Krizo Pleperio slapyvardžiu.

LIETUVIAI RUOŠIASI VIENOS KONFERENCIJAI

Vienos konferencijos metu, kai pasirašiusios valstybės peržvelgė Helsinkio baigiamojo akto principų įgyvendinimą, sukaks dvi lietuviams svarbios šventės, kurios bus atitinkamai paminėtos sukaktuviniiais leidiniais.

1986 lapkričio 25 sueina Lietuvos Helsinkio grupės dešimtmetis. Šia nepaprasta proga, ypatingai Vienos konferencijos šviesoj, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas prof. Tomas Remeikis, talkinant Lietuvių Informacijos Centrai, ruošia leidinį apie Lietuvos Helsinkio grupę. Jame bus uždokumentuota Lietuvos Helsinkio grupės ryžtinga veikla ir pateikiamos žinios apie kiekvieno Helsinkio grupės nario likimą.

LB-nės siunčiamas Lietuvos Helsinkio grupės narys Tomas Venclova, gyvenęs Vakaruose, dalyvaus Vienos konferencijoje ir gyvu liudijimu kels Helsinkio grupės rūpesčius spaudai ir susirinkusiems delegatams.

Lietuvių Informacijos Centro vedėja Gintė Damušytė rengia trumpą tikinčiųjų Teisėms Gin-

ti Katalikų Komiteto istoriją Vienos konferencijai. 1986 lapkričio 13 sueina 8 metai nuo šio komiteto įsisteigimo Lietuvoje. Leidinyje bus sutelkti TGC KK dokumentai bei komiteto narių apybraižos.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenėi finansuojant, Lietuvių Informacijos Centras Vienai ruošia ir brošiūrą anglų kalba apie religinį persekiojimą Lietuvoje. Brošiūra suglaustai ir vaizdžiai aptars kenčiančios Lietuvos Bažnyčios ir tikinčiųjų dabartinę būklę.

Šalia šių specialiųjų leidinių, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės

ŠVIESŪJŲ DR. R. GINIOTŲ PRISIMENANT

Rugsėjo 16 suėjo 10 metų, kaip staiga, širdies priepuolio ištiktas, mirė veterinarijos daktaras Romualdas Giniotis. Jis mirė 1976 rugsėjo 16 savo vasarvietėje Green Lake, Wisc. Popiečio metu nuėjo prigulti ir daugiau nepabudo. Palaidotas buvo Waukegan, Ill., kur jis ilgai gyveno.

Ši sukaktis buvo prisiminta rugsėjo 14 specialiomis mišiomis už velionį Iš Toronto atvyko sūnus, dukra atskrido iš Floridos, o buvusi žmona Katriutė Giniotienė-Sodonienė atvyko iš Chicagos, Ill. Mišios buvo Šv. Baltramiejaus bažnyčioje. Po mišių artimieji aplankė jo kapą, paskui papietavo restorane.

-o-

Su Waukeganu dr. Giniotis buvo sutapęs. Jis čia su dr. M. Brown turėjo didelę gyvulių ligoninę — Beach Park Animal Hospital. Plačiai buvo žinomas kaip geras savo rūšies specialistas, visada paslaugus, su lengvu humoru. Tartum njuasdamas kažką, ligoninę buvo parėdavęs, svajoję išsikelti kur į Floridą ir atsidėti vandens sportui.

Buvo kilęs iš Mitkaičių, kurie yra apie 26 kilometrus į šiaurės vakarus nuo Telsių. Ten jis gimė 1916 liepos 9 pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Gimnaziją lankė Telsiuose. Šių eilučių autorius buvo vienoje klasėje ir prisimena jį kaip mielą ir gerą bičiulį. Gimnaziją baigė 1936 metais. Pirmiausia atsitaravo kariuomenėje, baigė Karo mokyklą ir gavo atsargos leitenanto laipsnį.

Paskui studijavo Veterinarijos akademijoje Kaune. Baigęs studijas, susituokė su dr. Kotryną Rumšaitė iš Tirkšlių miesto, ji tuo metu irgi baigė odontologijos studijas Vytauto Didžiojo Universitete Kaune.

Įsikūrė gražiame mieste Salantuose, Zemaitijoje, bet tada jau buvo karo metai, ir karo audros juos išbloškė iš tėvynės. Pokario metus praleidę Vokietijoje, jie su kitais imigrantais at-

Elena Juciūtė, Sibiro kalinė

Visuomeninių reikalų komisijos nariai — Gintė Damušytė, Juozas Danys, Algimantas Gureckas, Narcizas Prielauda ir Tomas Remeikis — ruošia Lietuvą liečiančią dokumentaciją bei žinias spaudai, kurios bus plačiai skleidžiamos prieš ir per Vienos konferenciją.

(LIC)

SVEIKINIMAI

Paulių Jurkų jo kūrybos šventėje raštu sveikino:

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM.

Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamantas.

Kun. Pranas Garšva, Draugo redakcijos vardu.

Tėv. dr. Tomas Žiuraitis savo ir lietuvių dominikonų vardu...

Kun. Antanas Račkauskas.

Prel. Petras Butkus iš Australijos.

Lietuvių pranciškonų provincijos tėv. Placidas Barius, OFM.

Kun. dr. Ignas Urbonas.

Kun. Viktoras Dabušis.

Česlovas Grincevičius — Lietuvių Rašytojų Draugijos ir šatrijiečių vardu.

Rašytojas - filosofas dr. Juozas Girnius.

Rašytoja Alė Rūta su šeima.

Rašytojas poetas Antanas Gustaitis ir jo žmona Aleksandra.

Poetas Stasys Santvaras ir jo žmona Alė.

Poetė dr. Elena Tumienė.

Poetė Ada Karvelytė-Dubauskienė.

Poetas Aleksas Radzius.

Poetė Danutė Mitkienė — Los Angeles dailiųjų menų klubo vardu.

Muzikos kompozitorius Jeronimas Kačinskis ir jo žmona Elena.

Muzikos kompozitorius Juozas Stankūnas.

Dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai.

Dail. Ona ir Mykolas Paškevičiai.

Dail. Elena Urbaitytė.

Architektas Jurgis Okunis.

(nukelta į 8 psl.)

— Chicagos ateitininkai sen-draugiai Jaunimo Centro kavinėje ruošia spalio 3 Alfonso Tyruolio-Šešplaukio knygos "Lietuva pasaulinėje literatūroje" su-tiktuves.

— Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga spalio 9-tosios (Vilniaus pagrobimo) minėjimą rengia spalio 12 Chicagos Jaunimo Centre.

nejzeidžiančio humoro, optimizmo, gražaus idealizmo. toks jis ir pasilieka prisiminimuose tų, su kuriais jam teko dirbti, draugauti, visuomenėje veikti — visada su šypsena, geros nuotaikos Romusiukas. (p.j.)

— PLB pirmininkas Vytautas Kamantas su žmona Gražina, LB Grand Rapids apylinkės sekretorė, LB Detroito apylinkės pirmininko ir JAV LB KV vice-pirmininko Jono Urbono pakviesti, dalyvavo rugsėjo 7 apylinkės surengtame Tautos šventės minėjime Detroito. Ten jie susitiko ir bendruomeniniais reikalais pasikalbėjo su minėjimo prelegentu iš Washingtono atvykusi prezidento Reagano asistentu Linu Kojeliu, su Detroito gyvenančiu PLB Kontrolės komisijos pirmininku bei JAV LB Tarybos pirmininku Algū Rugieniūmi, JAV LB KV sekretore Liūda Rugieniūne, Nauja Detroito apylinkės pirmininke Nižole Rožinskaite-Zelvender, ir tais detroitieškiais lietuviais.

— JAV LB XI-tosios tarybos sesija įvyks lapkričio 14, 15 ir 16 Sheraton viešbuty, prie Newark International Airport U.S. Hwy No. 1-9 North Elizabeth, N.J. 07201, tel. 201 527-1600. Techniškais sesijos reikalais rūpinasi LB N.J. apygardos valdyba.

— Baltų Laisvės Lyga spalio 11 įteiks Baltų laisvės žymenį asmeniui, organizacijai ar institucijai, kuri praėjusių metų laikotarpyje turėjo žymių nuopelnų kovoje dėl Pabaltijo valstybių laisvės. Šiuo metu svarstomi pateikti premijai kandidatai. 1985 metais toks žymuo buvo paskirtas LKB Kronikai.

— Architektas Edmundas Arbas, Santa Monica, Calif., buvo pakviestas rugpjūčio 14 skaityti paskaitą Amerikos Architektų Institute tema "Kultūriniai elementai architektūroje". Būdamas profesionalas architektas, Edmundas Arbas yra kartu laisvalaikio dailininkas. Neseniai įvykusi jo "laisvalaikio kūrybos" dailės paroda visuomenės buvo dėmesingai priimta ir meno kritikų teigiamai vertinama.

— "Lietučių" tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas Zitos Petkienės, iš Seattle, Wash., spalio pradžioje vyks į Expo 86 ir spalio 5 11 val. ryto ir 3 val. popiet pasirodys Tautų rūmų (Plaza of Nations) scenoje.

— Cleveland, Ohio, Dievo Motinos parapijos salėje spalio 4 vyks solistės Daivos Mongirdaitės koncertas ir Balio Gaidžiūno naujos knygos sutiktuvės.

— KLK moterų draugijos Toronto Prisikėlimo parapijos skyrius rengia koncertą ir meno parodą spalio 26. Koncertą atliks pianistė Leokadija Kanovičienė, solistas Vytautas Paulionis, solistė Anita Pakalniškytė ir smuikininkė Regina Bankienė.

— Žurn. Bronius Tiškus, buv. "Akademiko" žurnalo redaktorius, vadovaus redakcinei kolegijai, kuri ruoš spaudai korpl. Neo Lithuania antrą leidinį. Firmas leidinys apėmęs korporacijos veiklą iki 1964 metų, išparduotas.

— Londone surengtame trėmimų į Sibirį minėjime dalyvavo įvairių tautų atstovai ekumeninėse pamaldose. Pamaldos buvo St. Martin bažnyčioje, kur rengė Pabaltiečių taryba. Pamokslą sakė katalikų kunigas čekas J. Lang, SJ, maldas skaitė tos bažnyčios vikaras kun. G. Brown, latvių ortodoksų kun. A. Černejs, latvių katalikų kun. P. Cirsis, SJ, lietuvių katalikų klebonas kun. J. Sakevičius, MIC, latvių liuteronų kun. R. Mužiks ir estų liuteronų kun. J. Taul. Giedojų visų trijų pabaltiečių chorai.

IŠ FLORIDOS RYTINIO PAKRAŠČIO

Palm Beach apskrityje

Pagerbtas Bronius Aušrotas. Rugsėjo 3 vakarė j B. ir V. Aušrotų namus Juno Beach susirinko didokas būrys lietuvių pagerbti Bronių Aušrotą, vieną iš LB apylinkės steigėjų, buvusį jos pirmininką, visuomenininką, nuolatinį spaudos bendradarbį ir knygos "Sunkių sprendimų metai" autorių. Tai buvo jo vardinės. Kaimynė dailininkė R. Zotovienė susirinkusiems priminė Aušrotą nenuilstamą veiklą, pakvietė pakelti šampano taurės ir sugiedoti Ilgiausių metų.

LB apylinkės vardu kalbėjo V. Šalčiūnas, atkreipdamas dėmesį į jo straipsnius Drauge. J. Jakubauskas palietė Aušrotos asmenybę ir tarnybą Lietuvai. B. Aušrotą padėkojo visiems už gausų atsilankymą ir pagerbimą.

Balfo direktorių suvažiavimas įvyks lapkričio 15 ir 16 Juno Beach, Fla. Suvažiavimo posėdžiai vyks lapkričio 15 Metodistų bažnyčios salėje. Suvažiavimą globoja Juno Beach Balfo 141 skyrius.

Lapkričio 15 d. 7 v.v. bus iškilminga vakarienė Holiday Inn viešbučio McArthur restaurane. Gi lapkričio 16, sekmadienį, 2 v. popiet bus mišios St. Paul of the Cross bažnyčioje.

Dail. Rimigailė Zotovienė spalio 3 savo darbus išstatys Sunny Hills Fla., lietuviams, o spalio 4 — amerikiečiams. Parodą rengia Sunny Hills LB apylinkės valdyba, kurios pirmininku yra A. Vėlavičius.

Vincas Šalčiūnas rugsėjo 10 su žmona buvo nuvykęs į St. Petersburgą, kur skaitė paskaitą Tau-

tos šventės minėjime. Ta pačia proga rodė skaidres apie Lietuvą. Skaidrių ciklas pavadintas "Po tėviškės dangumi".

Miami padangėje

Miami lietuvių klubas vasarą buvo uždarytas tris mėnesius. Klubu valdyba po atostogų posėdžiavo rugsėjo 7 ir aptarė veiklą. Posėdyje kun. V. Andriūška pranešė apie Lietuvos krikšto sukakties iškilmes Romoje ir apie Floridos lietuvių ruošiamą ekskursiją. Taip pat krikšto sukaktis bus paminėta Šv. Liucijos bažnyčioje.

Tautos šventė paminėta rugsėjo 14. Pamaldos buvo Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje, o 4 v. lietuvių klube buvo šventės minėjimas ir pietūs.

Lietuvių klubo virėjai Marytė ir Pranas Jakaičiai iš darbo pasitraukė. Jų vietoje pietus gaminti sutiko Aleksas Zigmantas ir Linda Gaučienė.

Kun. Vincas Andriūška lapkričio 1 švenčia savo kunigystės 50 metų sukaktį. Iškilmingos mišios bus Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje 2 v. popiet, paskui parapijos salėje puota. Iškilmėse dalyvauja ir vysk. P. Baltakis, OFM. Giedos lietuvių choras ir solistė Marija Linkevičiūtė-Kasparienė.

Daytonos žinios

Balys ir Dalila Mackalai, penkerius metus gyvenę Ormand Beach, persikėlė gyventi į St. Petersburgą. Jiems išleistuvės buvo rugpjūčio 17 J. ir J. Paliūlių namose.

Lietuvių Biuletenį redaguoja Vincas Šalčiūnas, gyvenęs Port St. Lucie, Fla..

BAIGĘ MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS 10 METŲ PROGRAMĄ

Nuotraukos P. Biveinio. Mokslo metų pabaigtuvės ir abiturientų išleistuvės buvo gegužės 31. Jos Darbininke aprašytos Nr. 27.

Tomas Giedraitis

Viktoras Liogys

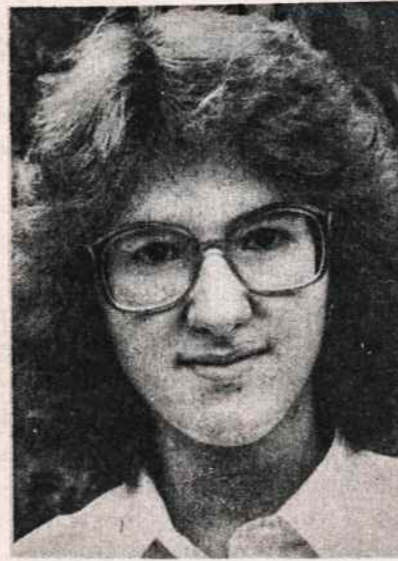
Jonas Jankauskas

Marijus Marijošius

Sigita Penikaitė

Asta Šaulytė

Rūta Žemaitaitė

Darius Stankūnas

Rytas Vebeliūnas

Paulius Bivainis, taip pat išklauses 10-ties metų kursą.

VERTINGI LEIDINIAI

Broniaus Kviklio monumentalus veikalas apie Lietuvos bažnyčias leidžiamas atskirais tomiais pagal vyskupijas. Telšių vyskupijos tomas kainuoja 20 dol., Vilkaviškio, Panevėžio ir Kauno arkivyskupijų tomai kainuoja po 23 dol. Vilniaus arkivyskupijos I tomas kainuoja 20 dol. Visi tomai gausiai iliustruoti, įrišti į kietus viršelius, didesnio formato. Persiuntimui pridama po 1 dol. už kiekvieną tomą.

Prof. Juozo Brazaičio raštu jau išleista 5 tomai. Atspausdinta gerama popieriuje, įrišta į kietus viršelius. I, II, III, IV tomas kainuoja po 15 dol., V tomas — 16 dol. Persiuntimui pridama po 1 dol. už kiekvieną tomą.

Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: **Aidai**, **Darbininkas**, šv. **Pranciškaus Varpelis**. Ar visus juos prenu-meruojį?

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Vilčinsko stambus veikalas "Lietuvos Socialdemokratija kovoje dėl krašto nepriklausomybės". 15 dol. Irišta į kietus viršelius — 20 dol.

P. Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos Istorija" II tomas. Irišta į kietus viršelius. 25 dol.

K. Jūros "Peržengsiu Rubikoną". Eilėraščiai. 4 dol.

B. Raugo "Šv. Kazimiero penkšimtis". Irišta. Istorinė apžvalga. 15 dol.

P. Erklėno "Vėjo vartai", Novelės. 7 dol.

J. Gintario "Žodžiai nuo Nemuno". Eilėraščiai iš Lietuvos. 8 dol.

Persiuntimui pridamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos plokštelės, suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y., 11207.

Lietuvos vadavimo darbe niekada nėra nei šventų dienu, nei atostogų!

NAUJA PLOKŠTELĖ

Širdis dar gyva. — Montrealio vyrų okteto įdainuota plokštelė, 11 lietuviškų kūrinių: Ramovėnų maršas, Čia mano tėvynė, Onytė, Prie skaidrios versmės, Tėvynė, Širdis dar gyva, Naktis graži, Mano kraštas, Ką kalbėjo saulė žiedui. Kaina 10 dol. Persiuntimo išlaidoms pridėti dar 1 dol.

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN by L. Dambriūnas, A. Klimas, W.R. Schmalstieg. You'll enjoy owning this Grammar and 4 Cassettes with an orchestral version of the Lithuanian and USA National Anthems. Grammar — \$10.00, Cassettes — \$ 25. Postage and handling \$1.00. Available at Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgicijų.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELJ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas — Postage 1 dol.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1986 metam

Vardas ir pavardė
Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Sluocniu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

Atvirukai ir laiškam popieris įvairiom progom.

KLAUSYK™
DESIGNS

385 Elliot Street Echo Bridge Office Park
Newton Upper Falls, MA 02164

PLEASE SEND ME ORDERING INFORMATION

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniem įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstyti Lietuvą su jos didvyriais, jūrą, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridėtas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiems. Dežutė siunčiama visur tik už 12 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pranešant adresu pasikeitimą, neužmirškite pridėti ir senąjį adresą.

"Bridges" — tai Lietuvių Bendruomenės leidžiamas mėnesinis žurnalas anglų kalba. Žurnalas jau leidžiamas dešimt metų ir lietuviškai neskaitytūsiems asmenims informuoja apie lietuviškus reikalus okupuotoje Lietuvoje ir išeivijoje. Žurnalą redaguoja Demie Jonaitienė. Metinė prenumerata tik 8 dol. Užsakymus siųsti adresu: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Tai labai graži dovana įvairioms progoms lietuviškai, neskaitytūsiems draugams ir pažįstamiems.

1986 M. KELIONĖS I LIETUVĄ

15 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA
Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.
Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

15 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA
Kelionė 929: rugsėjo 29 — spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreipkitės:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko: giminių iškviatimo dokumentus nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje tarpininkaujant palikimų sutvarkyme

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroite, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis **KASOJE** darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

BOSTONO LIEČIŲ

So. Bostono lietuvių piliečių draugijos veikloje paskutiniu metu labai sumažėjo Draugijos pajamos. Tad pasidarė sunku išlaikyti jos keturių aukštų namus, esančius So. Bostone, 368 West Broadway.

Kol Draugijos reikalai bus sutvarkyti ir pajamos padidės, reikalinga visų narių piniginė parama. Jei visi nariai, kurių yra 1,200, kiekvienas paaukos po ke-liolika dolerių Draugijos reika-lams arba nupirks ar savo pažįstamiems parduos po kelias organizuojamos loterijos bilietų knygetes, namų išlaikymo rū-pesčiai sumažės. Knygutėje yra 6 bilietai už 5 dolerius, o vienas bilietas — doleris.

1. Loterija bus gausi vertin-gais laimėjimais arba fantais. Jų daugumą suaukojo patys Drau-gijos nariai. Čia minima tų laimi-kių tik dalis: 19 inčų spalvotos televizijos aparatas — Ms. Regi-nošs Baika dovana, VHS Video rekorderis — So. Boston L. P. D-jos auka, 200 dol. — Lietuvių kredito S-gos "Taupa" dovana, Rankų darbo apklotas — Mrs. Anna Lane auka, 100 dol. — Mr. ir Mrs. A. Skabeikių auka, 100 dol. — Mr. ir Mrs. Arnold Ple-vokų auka, 50 dol. Savings Bond — Mr. Martin Dapkus auka, 50 dol. — So. Boston Savings Ban-ko dovana. Dviems asmenims pietūs D-jos valgykloje — val-gyklos vedėjo Jono Stankaus do-vana ir t.t.

Šios loterijos knygetes gaus kiekvienas D-jos narys. Išpar-duotų bilietų knygutės šaknelės,

kartu su pinigais, prašoma atsiu-siti D-jos įgaliotiniui-direktoriui Mr. Al Skabeikiui, 368 West Broadway, So. Boston, Mass. Laimėjimų traukimas bus š.m. spalio 12 D-jos namų trečiame aukšte, "Šurum - Burum" pra-moginio renginio metu.

Atsiuntę loterijos šakneles ir 10 dol. už abi knygetes bus pas-kelelti per Laisvės Varpo radiją, sekmadieniais nuo 10 iki 11 val. ryto.

2. Spalio 12, sekmadienį, 3 val. popiet D-jos namų trečiame aukšte prasidės narių pramogi-nis renginys — pasilinksmini-mas "Šurum-Burum". Jo eigoje bus pagerbti 105 Draugijos vete-ranai, išbuvę veikliais nariais 25 metus. Jiems bus įteikti auksi-niai ženklukai kaip D-gos garbės nariams. Be to jie gaus gardžius pietus nemokamai.

Draugijos nariai, pilnai užsi-mokėję už 1986 metus, už pen-kius dolerius gaus D-jos šeim-i-ninkių pagamintus skanūs pie-tus.

"Šurum-Burum" renginy-gėrimai bus pardavinėjami po vieną dolerį.

3. Visuotinis D-jos narių susi-rinkimas šaukiamas spalio 16 d. 7:30 val. vakaro Draugijos val-gykloje. Susirinkimo programos pagrindiniu punktu bus D-jos valdybos paruoštas planas išnuo-moti D-jos namų kai kurias patal-pas.

4. Draugijos valdomųjų orga-nų kandidatų parinkimas — bal-savimas bus lapkričio 20 d. nuo 6:30 iki 7:30 val. vakaro D-jos namų II-me aukšte. Po nomina-cinių balsavimų ten pat 7:30 val. prasidės narių visuotinis susiri-nkimas.

5. Balsavimas į valdybą ir kitus vadovaujamas Draugijos postus įvyks gruodžio 7 d. nuo 12 iki 4

valandos popiet II-me D-jos namų aukšte.

6. Naujųjų Metų sutikimas bus gruodžio 31. Sutikimo pradžia 8 val. vakaro III-me D-jos aukšte. Bilietai į tą sutikimą gaunami iš anksto pas Valdybos narius.

7. Visi D-jos nariai su savo ar-timaisiais bei draugais kviečiami atsilankyti į D-jos valgyklą, kurioje galės pasivaikinti valgyklos ir virtuvės vedėjo Jono Stankaus paruoštais lietuviškais ir kito-kiais skanėstais bei stipresniais gėrimais.

Valgykla atidara savaitgaliais — šeštadieniais ir sekmadieniais — nuo 12 val. dienos iki nakties vėlumos.

Arnold C. Plevockas,
D-jos Finansų Sekretorius

Apylinkės lapai Nr. 2

Jau pasirodė lietuvių ir anglų kalba Bostono ir apylinkės lietu-vių periodinis žiniaraščių "Apy-linkės lapai" antras numeris. Kaip jau esame rašę, tai mašinėle rašomas vietos žinia-raštis, kuris turėtų išeiti kas mėnuo, jei visuomenėje pasiro-dys reikalingas susidomėjimas juo, kurio konkretus įrodymas — tai prenumeratorių skaičius. Jei susidomėjimo nebus susi-laukta, tai spalio mėnesį numatytas žiniaraščio numeris bus pas-kutinis. Redakcija savo pasisa-kykyme nurodo, kad ligi šiol susi-laukta tik 8% prenumeratorių skaičiaus, kuris būtinas žinia-raščio išsilaukimui finansiškai. Kad šis numeris nebūtų priešpa-skutinis, tikimasi, kad reikalai po vasaros atostogų pagerės.

Naujai išėjusiame numeryje daug vietos skiriama Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos reikalams. Šia tema rašo mokyklos direktorė Daiva Matu-lionytė-de Sa Pereira, Aidas Kup-cinskas ir Antanas Gustaitis, kuris šiltai prisimena mirusią tos mokyklos ilgametę mokytoją Pauliną Kalvaitienę. Įdomias ir aktualias mintis mokyklos reika-lu kelia Aidas Kupcinskas.

Daug padaršinių žinia-raščiu reiškia skaitytojai (St. Santvaras, Elžb. Ribokienė, Jur-gis Jašinskas ir Petras Viščinis), bet žiniaraščio ateitis atsiremia

ne į padaršinius, o į naujus prenumeratorių. Žiniaraštis įrodė, kad jis turi sumanių ir at-sidėjusių vadovų, bet trūksta vi-suomenės paramos prenumera-tomis. "Apylinkės lapų" prenu-merata — \$11.00 metams. Pre-numerata ir aukos siunčiamos adresu: Apylinkės lapai, P.O. Box 1080, Wrentham, MA. 02093.

Tautos šventės minėjimas

LB-nės Bostono apylinkės rengtas Tautos šventės minėji-mas įvyko rugsėjo 13 d. 7 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Pi-liečių d-jos salėje. Jį atidarė apy-linkės pirmininkas Brutenis Vei-tas, programai vadovavo Ginta-ras Cepas, maldą sukalbėjo kle-bonas kun. Albertas Kontautas, Lietuvos himną sugiedojo visi minėjimo dalyviai, pagrindinę kalbą pasakė Vytautas Rastonis iš Cape Codo.

Po trumpo pertraukos buvo meninė dalis, kurią atliko Mon-trealio mergaičių choras "Pava-saris". Šį chorą suorganizavo Jadvyga Baltrulionienė. Dabar ji yra choro administratorė. Dai-nuoja 14 lietuvių mergaičių gimnazisčių ir studenčių. Lietu-viškus žodžius jos taria aiškiai ir tiksliai. Choro vadovė yra estė Ingrid Tark, o akompaniatorius — Jeff Fisher.

Šis choras yra pavyzdys ki-toms lietuvių kolonijoms kaip gera priemonė lietuviųbei išlai-kyti ir jaunimui pritraukti. Kiek-viena kolonija turėtų turėti jau-nimo chorą, ypač jaunimo orga-nizacijos turėtų tuo pasirūpinti. Nėra lengva tokį chorą išlaikyti, bet tai yra įmanoma, ką įrodė ir Montrealis. Choras buvo šiltai priimtas ir jam ilgai plota.

Choro programa: Pristatymas — Linda Celteriūtė; Gražusis kraštas, Tesrūva Nemunas — V. Viltėnio; Naktis rami — C. Bohm (deklamuoja V. Lukoševičiūtė); Šlama šilko vėjas — K. Žižiūno; Mano kraštas ežerai — V. Baumilo; Liaudies dainų pynė — G. Gudauskienės; Plaukė antelė — liaudies daina, harm. St. Šimkaus; Ar aš ne vyš-nelė — liaudies daina, harm. St. Šimkaus; Augino močiūtė — liaudies daina, harm. Vl Ja-

Smuikininkai Dana Pomerancaitė-Mazurkevičienė ir Jurijus Mazurkevičius 1976 metų spalio 10 surengtame Laisvės Varpo koncerte. Nuotr. E. Meilaus

Montrealio mergaičių choras "Pavasaris" su dirigente Ingrida Tark rugsėjo 13 dainavo Tautos šventės minėjime Bostone. Nuotr. J. Rentelio

kubėno; Ar ateisi — G. Guidau-skienės; Svajonių paukštė — T. Makačino; Devynbalsė — K. Navicko; Pavasaris ir vaikai — A. Stankevičius.

Po programos buvo šokių mu-zika ir pasilinksminimas. Minėjimo laiko pasirinkimu ir jo programos sudarymu siekta su-dominti ir sutraukti jaunimą bei viduriniąją kartą. Minėjime dai-lyvavo apie 200 Bostono ir apy-linkės lietuvių, kurių tarpe buvo daugiau jaunimo ir vidurinėsios kartos, negu kituose lietuvių renginiuose, bet ne tiek, kiek tikėtasi ir laukta. Šia prasme jis toli gražu neprilygo Kaziuko mu-gei, kuri sutraukia daugiausia jaunosios ir vidurinėsios kartos atstovų.

Išvyko į Vasario 16-osios gimnaziją

Nida Veitaitė, 14 metų Rėdos ir Romualdo Veitų dukterė iš Mil-tono, išvyko mokytis į Vasario 16-osios gimnaziją Vakarų Vo-kietijoje. Ją palydėjusi motina Rėda Veitienė grįžo su geriausiais įspūdžiais iš tos gimnazijos, kuri rugsėjo pradžioje pradėjo naujus mokslo metus su 84 mo-kiniais. Jų tarpe yra 8 mokiniai iš Pietų Amerikos, 10 mokinių iš Chicagos ir t.t. Nida Veitaitė yra pirmoji toje gimnazijoje iš Bostono ir apylinkės lietuvių. Iš Worcesterio ji mokosi bene du ar trys mokiniai, kilę iš mišrų šeimų.

Supažindinimas su nauja knyga

Rugsėjo 28, sekmadienį, 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Pi-liečių d-jos antro aukšto salėje įvyks supažindinimas su Jono Vi-zbaru-Sūduvo naujai išleistu ro-manu "Kur bėga Šešupė". Su-pažindinimą rengia Elenos Vasy-liūnienės vadovaujamas Mote-rų Federacijos Bostono klubas, bendradarbiaudamas su tautinės Sąjungos Bostono skyriumi ir LKVS-gos Ramovės Bostono skyriumi.

Supažindinime apie knygos vaizduojamo laikotarpio sociali-nes sąlygas kalbės Elena Vasy-liūnienė, o knyga literatūrinio požiūriu vertins Stasys Liepas. Ištraukas iš Knygos skaitys akto-riai Aleksandra Gustaitienė ir Jurgis Jašinskas.

Laisvės Varpo vėjus ir koncertas

Kas ir kiek domisi Laisvės

Varpo atliekamu darbu (sekmadieninės radijo programos lietu-vių ir anglų kalba, specialios pro-gramos anglų kalba įvairioms amerikiečių radijo stotims Vasari 16-osios ir Tragiškųjų birželio įvykių proga, ruošiami kultūri-niai renginiai), aiškiai parodo vykdomas piniginis vėjus, kurio tikslas — sudaryti lėšas, reikalin-gas tos veiklos būtinoms išlai-doms padengti. Jau daug kas at-siliepė į vykdomą vėjų, bet dar yra daug tokių, kurių dar vis lau-kiama atsiliepiamo.

Vajaus dalyviams vertingos dovanos bus paskirstytos spalio 19 So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje po koncerto, kurio programą atliks smuikininkai Dana Pomerancaitė-Mazurke-vičienė ir jos vyras Jurijus Ma-zurkevičius.

Tai bus jau 54-tas Laisvės Var-po kultūrinis renginys. Jo proga leidžiama programos knygutė, kurioje bus atspausdinti gauti sveikinimai ir skelbimai, o taip pat pagal įnašo dydį bus įtraukti koncerto garbės rėmėjai, rėmėjai ir talkininkai.

RENGINIAI

Spalio 5, sekmadienį, 3 val. popiet etnografinio ansamblio "Sodauto" koncertas. Rengia LTI Bostono skyrius.

Spalio 19 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje, 368 W. Broadway, So. Boston, MA. įvyks Laisvės Varpo rudens kon-certas. Tai bus jau 54-tas tos rūšies Laisvės Varpo renginys.

Lapkričio 8, 6:30 val. vak. Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brockton, Mass., Balfro 72 skyriaus metinis pobūvis.

Lapkričio 16, sekmadienį, 3 val. popiet Mildos Kvedarienės audinių ir tautinių drabužių pa-roda. Rengia LTI Bostono sky-rius.

BOSTONO LIETUVIŲ BALSO — MINKŲ RADIOJO PROGRAMA girdima per radijo stotį WLYN 1360 AM banga sekmadieniais nuo 8 iki 8:45 val. ryto. Vado-vauja S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268 - 2515. Pas Minkus gau-namas "Darbininkas".

LAISVĖS VARPAS sekmadie-niais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

A. A. VINCUI PUODŽIUKAIČIUI

mirus, jo žmoną Julliją giliai užjaučia

Algis Kidolis, krikšto sūnus,
Aldona ir Algis Daukantai,
Birutė ir Vytautas Kidoliai
su dukrom

A. A. JONUI PETRULIUI

mirus, jo žmonai dr. Birutei ir posūniam Taurui ir Daliui ir visiems artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.

Audronė ir Bela Nagy

A. A. LIUDVIKA KOPPIENĖ,

gyvenusi Woodhavene, N.Y., mirė rugsėjo 16. Iš Ap-reiškimo parapijos bažnyčios palaidota rugsėjo 18 Cypress Hills kapinėse šalla savo vyro, kuris mirė 1979 lilepos 4.

Ta pačia proga dukra Natalia Glowacki su šeima nuoširdžiai dėkoja kunigams J. Pakalniškiui, Tėv. P. Baniūnui ir D. Staniškiui už koncelebracines mišias, visiems lankiusiems vellonę, užprašiusiems mišias, atsiuntusiems gėles. Ypatinga padėka dr. N. Krukui, kuris ligonę rūpestingai globojo namuose ir ligo-ninėje. Dėkojame T. Paknienel už ligonės lankymą ir už jos įrašymą su 50 dol. auka į Darbininko geradarių elles. Dėkojame Marytel Šalinskienel už rūpestingą ir malonų patarnavimą, taip pat visiems išreiškusiems užuojautą dėl motinos mirties.

Liūdinti Glowackių šeima

Mylimai Motinai

A. A.

LIUDVIKAI KOPPIENĖI
mirus, jos dukterį Nataliją-Lialę Glovackį, žentą Anta-ną ir anūkus su šeimomis nuoširdžiai užjaučia

Laima ir Jurgis
Savaičiai

Daug metų buvusiai LB Queens apylinkės narei

A. A.

LIUDVIKAI KOPPAP
mirus, jos dukteriai Natalijai Glovackienei, jos vyrui ir šeimai gilią užuojautą reiškia

LB Queens apylinkės valdyba ir nariai

A. A. ADOLFUI AIDUKUI

mirus, jo žmoną mielą Juzytę, brolių Antaną ir šeimą giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Vladas ir Aniceta Gedmintai

Mielai Motinai, Uošvei ir Močiutei

A. A.

EMILIJAI NOAKIENEI
mirus, jos dukroms Aldonai Pintsch ir Giedrei Stankūnienei, žentams Klaus ir Jonui, anūkam: Da-riui, Vidai, Matui, Monikai ir Rytui reiškiam gilią užuo-jautą.

N. Y. Maironio mokykla

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

Kultūros Židinyje šią savaitę rugsėjo 27, šeštadienį, Ligijos Bieliukienės 20 metų mirties sukakties minėjimas mažojoje salėje. Prieš tai mišios pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Rugsėjo 28, sekmadienį, lietuvių tautos sukilimo 45 metų sukakties minėjimas didžiojoje salėje.

Lietuvių tautos sukilimo 45 metų sukaktis bus paminėta rugsėjo 28, sekmadienį. Pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. Minėjimas — akademijs bus 2 val. popiet Kultūros Židinyje. Kalbas pasakys prof. dr. Adolfas Damušis iš Chicagos ir prof. pulk. Juozas Vėbra iš New Haven, Conn. Dainuos Perkūno choras, vadovaujamas Viktoro Ralio, tautinius šokius šoks N.Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės. Taip pat programoje dalyvauja lietuvių bičiulis virtuosas pianistas William Smiddy. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis ir bažnyčioje ir minėjime. Minėjimą rengia specialus komitetas, kuriam pirmininkauja Alfonsas Samušis.

Ligija Bieliukienė buvo uoli visuomenininkė, plačiai veikė Lietuvių Moterų Klubų Federacijoje. Ji mirė prieš 20 metų. Ši sukaktis bus paminėta rugsėjo 27, šeštadienį. Mišios pranciškonų vienuolyno koplyčioje 11 v. Po mišių akademinė dalis — minėjimas Kultūros Židinio mažojoje salėje. Paskaitą skaitys Marija Noreikienė, buvusi Liet. Moterų Klubų Federacijos pirmininkė. Po programos — kavutė. Minėjimą rengia Liet. Moterų Klubų Federacijos valdyba, kuriai pirmininkauja Aldona Pintsch.

Dail. Marijos Žukauskienės, paroda bus spalio 4 - 5 Kultūros Židinio mažojoje salėje. Bus išstatyta per 30 tapybos darbų. Parodą rengia Liet. Atletų Klubas.

Seserų Kuprevičiūčių koncertas bus spalio 12 Kultūros Židinyje. Jos yra dukros žinomo pianisto Andriaus Kuprevičiaus. Elena Kuprevičiūtė groja fleita, o Kristina Kuprevičiūtė — pianu. Koncertą rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

N.Y. Lietuvių Tautodailės Institutas spalio 18 - 19 rengia savo parodą Kultūros Židinyje. Dalyvauja auđėjos iš Toronto.

Emilija Noakienė - Venckūnaitė mirė rugsėjo 22, pirmadienį 9:30 val. r y t o savo namuose. Paskutiniu laiku sunkiai sirgo. Buvo pašarvota Shalins šermentinėje. Atsisveikinimas buvo rugsėjo 23. Palaidota rugsėjo 24, trečiadienį, iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse šalia savo vyro dr. Eugenijaus Noako, kuris mirė 1985 vasario 10. Velionė buvo gimusi 1909 gegužės 5 Panevėžyje, kur ir baigė gimnaziją. Studijavo teisę Vytauto Didžiojo Universitete. Liko dvi dukros Aldona Pintsch ir Giedrė Stankūnienė su šeimomis ir 5 anūkai bei kiti giminės.

Maironio lituanistinėje mokykloje veikia vaikų darželis. Priimami vaikai nuo 4 metų amžiaus. Darželiui vadovauja mokytoja Eglė Vainienė. Prašome atvesti vaikučius. Maironio mokykla laukia visų!

Dr. Algis ir DANutė Stasiukevičiūtė-Rajekai, gyv. Bedford, Mass., liepos 2 susilaukė pirmagimio sūnelio, kuris rugsėjo 13 buvo pakrikštytas Tomo-Jono vardais. Krikšto apeigas suteikė naujagimio prodėdė kun. Augustinas Simanavičius, OFM, Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas.

N.Y. Liet. Jaunimo Sąjunga šaukia organizacinį bendrą susirinkimą spalio 17, penktadienį, 8 v.v. Kultūros Židinio posėdžių kambaryje. Bus rodomi filmai ir bus aptariama jaunimo veikla. Kviečiamas visas jaunimas nuo 18 iki 35 metų amžiaus. Gyvenantiems Manhattane bus sudarytos sąlygos atkelti į Židinį. Šios sąjungos valdyba jau keli mėnesiai stropiai rengiasi plačiai jaunimo veiklai ir laukia, kad į tą veiklą įsijungtų kuo daugiau jaunimo.

Pabaltiečių jaunimo konferencija įvyks rugsėjo 27, šį šeštadienį estų namuose, 243 E. 34th St., Manhattane. Pradžia 12 val. Bus šeši kalbėtojai. Iš lietuvių kalbės Jolita Gudaitytė apie baltų tautų psichologiją. Vakare 9 v. ten pat bus balius. N.Y. Liet. Jaunimo Sąjunga kviečia dalyvauti New Yorko jaunimą ir konferencijoje ir šokiuose. Informacijos reikalą skambinti LJS pirmininkei Jolita Gudaitytei — 718 793 - 2755.

Besiruošiant didžiam Lietuvos 600 metų krikščionybės jubiliejui.

Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos valdyba ir New Yorko Lietuvių Katalikių Moterų Kultūros draugija maloniai kviečia lietuvių visuomenę atsilankyti!

SUSIKAUPIMO IR APMĀSTYMO DIENĀ

š.m. spalio 5, sekmadienį.

11 val. Mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne. Mišias aukoja kun. Jonas Pakalniškis, klebonas.

12 val. sesers Onos Mikailaitės paskaita tos pačios parapijos apatinėje salėje.

Religinės poezijos skaitymai — Birutė Lukoševičienė.
Bendri pietūs.

LAUKIAMI VISI!

Liudvika Koppienė, gyvenusi Woodhavene, N.Y., 86 metų, mirė rugsėjo 16. Buvo pašarvota Shalins šermentinėje. Palaidota rugsėjo 18 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse šalia savo vyro advokato Vlado Koppo, kuris mirė 1979 liepos 4 d. V. Koppas ilgus metus dirbo Darbininko administracijoje. Liko dukra: Natalia Clowacki su vyru, eilė anūkų ir kitų giminių.

Teklė Paknienė, nuoširdi a. a. Liudvikos Koppienės draugė, nuolatos velionę sergančią lankė ir, jai mirus, užprašė mišias. Vietoj gėlių prie velionės karsto Darbininko spaudoje paremti paaukojo 50 dol. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja.

Dail. Elena Kepalaitė dalyvauja Soho kvartalo parodoje su vienu paveikslu. Iš viso parodoje dalyvauja 80 dailininkų.

Kun. Antanas Račkauskas, praleidęs vasarą Apreiškimo parapijos klebonijoje, rugsėjo 20 vėl išskrido į Sunny Hills, Fla., kur turi savo namus.

Lionginas Drangauskas, buvęs Perkūno choro ilgametis pirmininkas, praeitą savaitę savo namuose staiga grūdudamas yra susilaužęs šonkaulius, susižeidęs ranką. Gydosī namuose.

Dail. Česlovo Janušo akvarelių paroda bus lapkričio 15 - 16 Kultūros Židinyje. Rengia LKM Federacijos New Yorko klubas.

Rašytojų moterų literatūros vakaras rengiamas lapkričio 2 Kultūros Židinyje. Rengia Liet. Kat. Moterų Kultūros draugija.

Laisvės Žiburio rudens koncertas bus lapkričio 8 Kultūros Židinyje. Programą atlieka svečiai iš Philadelphijos. Bus suvaidinta komedija. Taip pat dainuos ir vyrų oktetas.

N.Y. Liet. Jaunimo Sąjunga lapkričio 30 rengia koncertą Kultūros Židinyje.

Petras Jurgėla, lietuviškos skautijos įkūrėjas, rugsėjo 30 sulauks 85 metų amžiaus. Šios sukakties proga New Yorko skautai jam pagerbimą rengia gruodžio 7, sekmadienį, Kultūros Židinyje.

N.Y. šaulių kuopos valdyba prašo savo narius bei nares dalyvauti lietuvių tautos sukilimo minėjime, kuris bus šį sekmadienį, rugsėjo 28. Prašo dalyvauti ir bažnyčioje ir akademinėje dalyje, kuri bus Kultūros Židinyje. Prašo dalyvauti uniformuotiems, kas turi uniformas. (žiūr. skelbimą).

Kultūros Židinio a. Maceikos vardo biblioteka bus atidara sekmadieniais nuo 12 val. iki 2 val. popiet, pradėdant šiuo sekmadieniu, rugsėjo 28.

Walter A. Sidas, iš Wilton, CT., laimėjo Scholastic / Kodak bendrovė šių metų premiją — National Award, kuri skiriama gimnazijų mokiniams metiniame fotografijos konkurse. Konkurso laimėtojų nuotraukos yra išstatytos parodoje Citicorp Center, Lexington Ave., ir 53 St., Manhattane. Paroda veikia nuo rugsėjo 17 iki 30, lankyti galima nuo 7 v. iki 9 v.v. Įėjimas nemokamas. Parodoje yra 350 nuotraukų, kurios buvo išrinktos iš 150,000 iš visos Amerikos pristatytų nuotraukų.

Pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Aidai, Darbininkas, šv. Pranciškaus Varpelis. Ar visus juos prenumeruoti?

Lietuvių šeima ieško buto. Skambinti vakare 718 366 - 8669.

Ieškoma pirkti nepriklausomos Lietuvos banknotų, monetų, akcijų, žyminių ženklų, pašto ženklų, čekių, vekselių, nekilmojamo turto aktų ir kitų vertybių dokumentų. Turintieji ir norintieji parduoti prašomi rašyti nurodant objektą ir kainą šiuo adresu: Edas A. Babušis, Babušis, Sydor & Senescy, Architects, 750 8th Ave., 602-B, New York, N.Y. 10036. Tel. 212 302 - 1870.

Publika Pauliaus Jurkaus kūrybos šventėje. Ant sienų matosi jo paveikslų paroda.
Nuotr. V. Maželio

SVEIKINIMAI

(atkelta iš 5 psl.)

Architektas Vytautas Pelda.
Dr. inž. Jurgis Gimbutas.
Mokytoja Jadvyga Matulaitienė ir jos vadovaujamas Tryptinis.

Kazys Milkovaitis — Lietuvių Šaulių Sąjungos Tremtyje centro valdybos pirmininkas.

D. Petrulytė — globojanti dail. Adomo Varno palikimą.

Austra Puzinienė.
Žurnalistas, daugelio knygų autorius Bronius Kviklys.
Žurnalistas Vytautas Kasiūnas.
Dramos aktorius Henrikas Kačinskas ir jo žmona Sofija.
Visuomenininkas Vincas Šalčiūnas.
Vitas Gerulaitis.
Vaclovas Butkys.
Alfonsas Konecė.
Feliksas Andriūnas.

Jonas Kiznis.
Los Angeles Liet. Fronto Bičiuliai kolektyviniu laišku.
Dr. Vladas Kaupas.
Elena Žitkienė.
Apolonija Pažerienė.
Vacys Mikuckis — Telsių gimnazijos dienų draugas.
Liudas Reivydas.
Snieguolė Jurskytė.
Katriutė ir Marius Sodoniai.
Marina ir Zigmars Raulinaičiai.
Nijolė ir Petras Baltrulioniai.

Prof. dr. Adolfas Damušis kalba Kultūros Židinyje Birželio trėmimų minėjime prieš keletą metų. Šiomet rugsėjo 28 jis vėl kalbės Kultūros Židinyje, kai ten bus minima lietuvių tautos sukilimo 45 metų sukaktis. (Žiūr. skelbimą). Nuotr. V. Maželio

POSĒDŽIAVO JAUNIMO SAJUNGOS VALDYBA

New Yorko Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba posėdžiavo pas pirmininkę Jolitą Gudaitytę rugsėjo 13, šeštadienį.

Buvo nutarta pirmą susirinkimą šaukti spalio 17, penktadienį, 8 v.v. Kultūros Židinyje. Bus rodoma vaizdajuostė apie Ypatingų Tyrinėjimų Įstaigą — OSI ir apie lietuvius politikinius, toliau bus kalbama apie Sąjungos veiklą.

Valdyba taip pat nutarė lapkričio 30 Kultūros Židinyje suruošti australiečių "Svajonių" dainininkių koncertą. Pelnas bus skiriamas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos VI kongresui paremti, gi kongresas įvyks 1987 gruodžio mėn. Australijoje.

Aptarta ir eilė administracinių detalių. Užmegsti ryšai su Amerikos Latvių Jaunimo Sąjunga. Į posėdį kaip tik atsilankė pats tos sąjungos pirmininkas, prašydamas talkos latvių ruošiamai konferencijai, kuri įvyks rugsėjo 27 estų namuose, 234 E. 34rd St., Manhattane. Pirmininkė sutiko ten dalyvauti ir paskaityti paskaitą apie baltų jaunimo psichologiją.

Valdyba tai pat svarstė politinius bei visuomeninius veiklos planus. Tiems planams atlikti reikės suburti daug jaunimo ir suskirstyti į įvairius komitetus. Darbo yra daug ir labai įdomaus, uždegančio, pvz. planuota politikalnių Balį Gajauską garsinti amerikiečių tarpe, Vasario 16 proga aplankant valdžios įstai-gas.

Kitas valdybos posėdis bus spalio 4. Korespondentas

1941 METŲ TAUTOS SUKILIMO MINĒJIMAS

rugsėjo 28, sekmadienį
11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

2 v. popiet Kultūros Židinyje:
Kalba prof. dr. ADOLFAS DAMUŠIS ir prof. pulk. JUOZAS VĒBRA
Vyrų choras PERKŪNAS vadovaujamas VIKTORO RALIO
Pianistas virtuozas WILLIAM SMIDDY
Tautinių šokių ansamblis TRYPTINIS, vadovaujamas JADVYGOS MATULAITIENĖS

Organizacijos maloniai prašomos bažnyčioje ir salėje dalyvauti su vėliavomis.

Taip pat nuo 12:30 v. Kultūros Židinyje bus pulki proga papietauti.

Į minėjimą įeinant aukojama

Rengia ir visus širdingai kviečia

JUNGTINIS ORGANIZACIJŲ KOMITETAS

